

Matematiko poučevala tudi kitajske skakalke

Mlada jeseniška zakonca Tanja in Alen Škrbo sta poslovno priložnost našla v inštruiranju.

stran 11

Z miselnimi izzivi je odraščala

Manca Bergant Baškovec je trenerka programa Brainobrain.

stran 9

jeseniške novice^{GG}

ČASOPIS OBČINE JESENICE, 27. MARCA 2020, ŠTEVILKA 6

Zaradi koronavirusa je življenje obstalo

Tudi na Jesenicah so zaprte šole in številne javne ustanove, javni potniški promet je zaustavljen, zaprta so otroška igrišča, tudi Spominski park.

URŠA PETERNEL

Po razglasitvi epidemije koronavirusa je življenje tudi na Jesenicah obstalo. Šole, Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, Občinska knjižnica Jesenice, Gornjesavski muzej Jesenice, Glasbena šola Jesenice, Ljudska univerza Jesenice, Zavod za šport Jesenice, skupaj s športnim parkom in dvorano Podmežakla so zaprti. Prav tako so zaprta vsa otroška in šolska igrišča ter Spominski park.

Do srede so bili po podatkih NIJZ v jeseniški občini potrjeni trije primeri okužb s koronavirusom.

Jesenice so v dneh epidemije prazne ... / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Ustavljen je ves javni potniški promet, tako avtobusni kot železniški. Zaprti so gostinski lokali, frizerski in kozmetični saloni, masažni saloni, cvetličarne ... Odprte pa ostajajo živilske trgovine, pošte, bencinski servisi, lekarnice. Po županovem sklepu so

ukinjene uradne ure in zaprti prostori Občine Jesenice in posameznih krajevnih skupnosti, TIC Jesenice ter Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica. Na Občini Jesenice redno spremljajo stanje in spreje-

majo vse potrebne aktivnosti, ki sledijo ukrepom in navodilom pristojnih državnih organov, Nacionalnega inštituta za javno zdravje ter Uprave za zaščito in reševanje Republike Slovenije. Občane pozivajo, naj upoštevajo ukrepe, navodila in prepovedi ter predvsem, naj

ostajajo doma. Aktiviran je bil Občinski štab Civilne zaščite občine Jesenice, ki v sodelovanju s humanitarnimi društvi in drugimi organizacijami občanom, ki potrebujejo pomoč pri dobavi osnovnih življenjskih potrebščin, zagotavlja nujno oskrbo. **2. stran**

Podelitev priznanj bo prvega avgusta

Letošnji občinski praznik, ki ga Jesenice praznujejo 20. marca, je potekal v luči izrednih razmer zaradi koronavirusa. Tako osrednja občinska proslava kot vsi spremljajoči dogodki so bili žal odpovedani.

URŠA PETERNEL

Občina Jesenice ima 20. marca, na dan, ko je pred 91 leti trg Jesenice postal mesto, občinski praznik. Slovesnost s podelitvijo priznanj letošnjim občinskim nagrajencem je bila zaradi izjemnih razmer v zvezi s koronavirusom žal odpovedana.

in socialne zadeve, dolgoletna novinarka in direktorica Radia Triglav ter prostovoljka na različnih področjih. Prejemniki plakete Občine Jesenice so predsednica Društva diabetikov Jesenice Sonja Ravnik, Farno kulturno društvo Koroška Bela ter mojster fotografije in član Fotografskega društva Jesenice.

Na Občini Jesenice so se odločili, da bodo občinska priznanja podelili prvega avgusta, ko Jesenice obeležujejo spominski dan.

Ker pa prejemniki priznanj niti v takih okoliščinah nikakor ne smejo ostati spregledani, so se na Občini Jesenice odločili, da bodo občinski praznik s podelitvijo priznanj združili s slovesnostjo ob spominskem dnevu 1. avgusta, ko so Jesenice nekdanj praznoval svoj občinski praznik. Častna občanka je mag. Rina Klinar, nekdanja predsednica Izvršnega sveta Skupščine občine Jesenice, ministrica za delo, družino

nice Aleksander Novak. Prejemnik plakete župana je Miloš Jenkole, predsednik Zveze društev prijateljev mladine Jesenice, prejemnica priznanja župana za izjemne dosežke v času šolanja pa Tjaša Prezelj. Je pa kljub temu občane nagovoril župan Blaž Račič, in sicer z videoposnetkom. Med drugim je orisal opravljen delo v preteklem letu in se ozrl v prihodnost.

► 4., 5. stran

Dvajsetega marca praznujejo Jesenice. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

OBČINSKE NOVICE

Praznik brez občinske proslave

Letošnji občinski praznik, ki ga Jesenice praznujejo 20. marca, je potekal v luči izrednih razmer zaradi koronavirusa.

stran 4

ŠPORT

Na olimpijskih igrah mladih

Za tri člane Curling kluba Jesenice, 17-letnega Bineta Severja, 17-letnega Jakoba Omerzela in 18-letno Lizo Gregori, je bil nastop na mladinskih olimpijskih igrah zgodovinski.

stran 7

ZANIMIVOSTI

Karanteno sta doživela že v Italiji

Hokejski trener Murajca Pačič je z ženo Mojco doživel strogo karanteno v Italiji, kjer živi in dela. Kot pravi, Italijani situacije dolgo niso jemali resno.

stran 8

ZANIMIVOSTI

Najboljši Jelkine recepti

Za dni, ko smo doma in imamo več časa tudi za kuhanje in peko, smo izbrali nekaj odličnih receptov naše sodelavke Jelke Koselj.

stran 15

OBČINSKE NOVICE

Koronavirus spreminja družbo

Pojav koronavirusa je v nekaj dneh spremenil naš ustaljeni način življenja. Praktično čez noč smo se vsi skupaj znašli v izrednih razmerah in zdi se, da bomo z virusom morali živeti nekaj prihodnjih tednov ali celo mesecev. O posledicah zdaj še ne moremo govoriti, a bojim se, da bodo obsežne.

V tem trenutku se mi zdi bistveno spoznanje, da različni družbeni podsistemi kljub izjemnim okoliščinam razmeroma dobro delujejo. V prvi vrsti velja omeniti zdravstveni sistem, ki je pod velikim pritiskom, a ne glede na to ob izjemnih naporih medicinskega in zdravstvenega osebja še vedno obvladuje nastale razmere. Vsem, ki se močno trudijo za omejevanje širjenja nevarne bolezni in zagotavljanje javnega zdravja, moramo biti hvaležni. Podobno velja za osebje v domovih starostnikov in socialnem skrbstvu, pripadnike Civilne zaščite in enot, ki so vključene v ta sistem, ter vseh drugih podpornih služb.

Običajno spregledamo pomen urejenega delovanja komunalne službe, ki tudi v izrednih razmerah skrbi, da je oskrba z vodo zagotovljena, se odvažajo gospodinjski odpadki, deluje kanalizacijski sistem ... Navedene dejavnosti so pomembne za zagotavljanje takšnih higienskih razmer, ki nam omogočajo kolikor toliko normalno zadovoljevanje osnovnih življenjskih potreb.

Ne smemo spregledati niti dela številnih trgovk, ki so pri svojem delu zelo izpostavljene morebitnim okužbam in so upravičeno zaskrbljene. Podobno je na bencinskih servisih, v poštah uradih, na bankah in v drugih podobnih službah, med bolj izpostavljenimi so tudi novinarji, policisti, občinski redarji, številni prostovoljci, ki pomagajo pomoči potrebnim. Manj vidni, a kljub temu zelo pomembni v tem sistemu, so zaposleni v energetiki in vseh drugih podpornih službah.

V običajnih razmerah na račun omenjenih služb lahko slišimo tudi kako kritiko. V trenutnih razmerah smo lahko zadovoljni, da vse našete službe opravljajo svoje poslanstvo tako, da drugi lahko ostajamo doma in na ta način pomagamo omejevati širjenje virusa.

Vsako v tem sistemu ima zelo pomembno vlogo, prav vsak član družbe mora k skupnemu cilju – preprečevanju širjenja nevarnega virusa – dodati svoj prispevek. Kdor ostaja doma in se ne izpostavlja, dodaja svoj kamenček v mozaik obla-

Župan Blaž Račič

dovanja širjenja nevarne bolezni, hkrati s tem izraža spoštovanje in hvaležnost vsem, ki so na delovnih mestih in omogočajo, da se življenje ne ustavi.

Pojav koronavirusa odpira še eno pomembno vprašanje. Zdelo se je namreč, da človek s sodobno tehnologijo, nepreglednimi količinami orožja in drugimi mehanizmi obvladuje življenje na našem planetu. Praktično čez noč se je pokazalo, da vsa tehnologija in orožje ne zmoreta premagati majhnega (in hkrati mogočnega) virusa. V tem trenutku se zdi, da je vse orožje tega sveta ničvredno.

Šele v skrajno zaostrenih razmerah se lahko zavedamo, kako je za ohranjanje javnega zdravja pomemben delujoč javni zdravstveni sistem in kako pomembna so vsa vlaganja v javno zdravstvo. V izjemnih okoliščinah spoznavamo, kaj v življenju dejansko šteje. To spoznanje je vsaj zame osebno izjemno in upam, da se bomo v prihodnje kot državljani in kot država začeli bolj zavedati, kako pomembno je, da vsi družbeni podsistemi delujejo, da so zdravstvene in druge interventne službe ustrezno opremljene in da lahko uspešno posredujejo, ko je to najbolj potrebno. Skratka, pomembno je zavedanje, da je v družbi treba osebne interese podrediti interesom širše skupnosti.

V zadnjem obdobju je bil odnos človeka do planeta in vsega življenja na njem ob neslutnem razvoju tehnologije vzvišen in aroganten. Ob pojavu koronavirusa vsi skupaj ugotavljamo, da moramo biti precej bolj ponižni. Hkrati na plano prihaja zavedanje o velikem pomenu pozitivnih vrednot, na katere smo skorajda pozabili in med katerimi imajo solidarnost, sodelovanje, medsebojno spoštovanje, je zelo pomembno vlogo.

Koronavirus predstavlja veliko grožnjo, ki je človeštvo povežala bolj kot katerakoli druga stvar. Hkrati spodbuja razmislek o temeljnih usmeritvah sodobnih družb. Upam, da se bomo iz te lekcije, ki je že terjala nekaj življenj, veliko naučili.

Zaradi koronavirusa je življenje obstalo

◀ 1. stran

Zdravstveni dom zaprt za obiskovalce ...

Zdravstveni dom Jesenice je zaprt za vse obiskovalce. Ob vhodu je medicinska sestra, ki izvaja triažo, vsi drugi vstopajo zaprti. Prekinjeno je tudi izvajanje preventivnih programov (referenčne ambulate, zdravstvenovzgojni center, šolski sistematski pregledi, preventivno zobozdravstvo ...). Nihče z znaki okužbe s koronavirusom naj ne vstopa v prostore zdravstvenega doma, temveč naj po telefonu pokliče svojega izbranega osebnega zdravnika, v primeru njegove odsotnosti pa dežurnega zdravnika.

.. prav tako Splošna bolnišnica Jesenice

Splošna bolnišnica Jesenice je za obiskovalce popolnoma zaprta (izjema: bolnega ali poškodovanega otroka lahko spremlja zdrav starš ali skrbnik). Tudi prisotnost očetov pri porodu začasno ni dovoljena. Vse obiskovalce prosijo, da upoštevajo obvestila o obveščanju ob prihodu v bolnišnico (pokličite, pozvonijo) in navodila o dovoljenih poteh gibanja na območju bolnišnice. Pred Urgentnim centrom Jesenice je postavljen zabojanik, namenjen pregledu pacientov, ki izkazujejo simptome okužbe s koronavirusom (povišana temperatura, kašelj in oteženo dihanje). Tam bo paciente pregledal triažni zdravnik, pred vstopom pa je treba poklicati na številko 051 668 651 ali pozvoniti in počakati.

Brezplačna parkirišča pri bolnišnici

Iz Splošne bolnišnice Jesenice so sporočili, da je do

Splošna bolnišnica Jesenice je za obiskovalce popolnoma zaprta. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

nadaljnega uporaba vseh parkirišč v upravljanju Splošne bolnišnice Jesenice (z izjemo garažne hiše) brezplačna.

Priporočajo pogrebe v ožjem družinskem krogu

V javnem komunalnem podjetju Jeko so ukinili uradne ure, zaprta je tudi blagajna. Zaprt je Zbirni center Jesenice. Urejanje pogreba je možno samo po telefonu in elektronski pošti, pogrebne slovesnosti bodo tudi v obdobju izrednih razmer potekale kot običajno, priporoča se pogreb v ožjem družinskem krogu. Starejšim in obolelim odsvetujejo udeležbo pri pogrebu. Udeleženci pogrebov naj se ne zadržujejo v skupinah in poskrbijo za razdaljo najmanj 1,5 metra med posamezniki. Poslovilne vežice bodo odprte le za ožje svojce eno uro pred pogrebom, čajne kuhinje bodo zaprte.

Začasno brez porok

Tudi izvajanje nalog na Upravni enoti Jesenice je

omejeno na najbolj nujne zadeve. Za obisk upravne enote se mora stranka predhodno naročiti po telefonu oziroma elektronski pošti, stranke sprejemajo samo za najnujnejše primere; vloge strank, razen v nujnih primerih, do preklica sprejemajo zgolj v elektronski obliki ali po navadni pošti. Sklepanje zakonskih in partnerskih zvez se do preklica ne izvaja.

Omejen osebni dostop na CSD

Na Centru za socialno delo Gorenjska – enota Jesenice so omejili osebne dostope v prostore. Kot so zagotovili, bodo v teh posebnih okoliščinah poskrbeli za zagotovitev osnovnih pravic uporabnikov in psihosocialno blaginjo občanov.

Zaprte avtošole

Začasno je prepovedana dejavnost avtošol, opravljanja tehničnih pregledov in registracije vozil. Veljavnost vozniških in prome-

tnih dovoljenj ter zavarovanj, ki bodo potekla v času epidemije, se podaljša do 16. maja 2020. Nujne avtomehanične in servisne storitve se še lahko opravljajo.

Lekarne

Gorenjske lekarne so v času izrednih razmer spremenile odpiralne čase lekarn. Lekarna Jesenice je odprta od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure ter ob sobotah od 8. do 18. ure. Ob nedeljah in praznikih opravlja dežurstvo od 9. do 17. ure. Delovni čas Lekarne Plavž je od ponedeljka do petka od 8.30 do 18.00 ter ob sobotah od 8.00 do 12.00. Spletna lekarna deluje 24 ur na dan. Skladno z odredbo ministra za zdravje lahko lekarne izdajo zdravilo na recept v količini, ki ustreza zdravljenju bolnika za obdobje enega meseca, ter zdravilo brez recepta v količini enega pakiranja na osebo.

Pripravljeni so paketi s hrano

URŠA PETERNEL

Aktiviran je bil Občinski štab Civilne zaščite Občine Jesenice, ki v sodelovanju s humanitarnimi društvi in drugimi organizacijami občanom, ki potrebujejo pomoč pri dobavi osnovnih življenjskih potrebščin, zagotavlja nujno oskrbo, je povedal poveljnik Občinskega štaba Civilne zaščite Igor Arh. Občane Jesenic, ki potrebujejo pomoč pri dobavi osnovnih življenjskih potrebščin, pozivajo, naj to javijo na telefonsko številko 031 300 292 in elektronski naslov korona@virus.jesenice.

Rdeči križ Jesenice je pozval prostovoljce, predvsem mlajše, ki bi bili pripravljene priskočiti na pomoč pri razvozu paketov pomoči socialno ogroženim. Po besedah Rine Beravs Zor so bili nad odzivom prijetno presenečeni.

si. Telefonska številka je dosegljiva od 8. do 15. ure. Kontakta sta namenjena občankam in občanom v stiski za zagotovitev oskrbe, ki je ne morejo prejeti preko svojih sorodnikov, sosedov ali znancev.

Rdeči križ Jesenice je bil aktiviran že za pregledovanje potnikov na mejnem pre-

hodu v Ratečah, dežurali so tudi jeseniški bolničarji. Zdaj je glavna pozornost namenjena oskrbovanju občanov, ki nimajo svojcev, ki bi jim lahko dostavljali hrano in druge nujne življenjske potrebščine, ali pa morajo biti zaradi okužbe v samoizolaciji. »Smo pripravljene, paketov hrane je na

voljo dovolj,« je zagotovila sekretarka Rina Beravs Zor. Za dostavo skrbijo prostovoljci, jeseniški župan Blaž Račič je v ta namen dal v uporabo službeno vozilo. Pakete hrane bodo zagotovili tudi tistim, ki pomoč v hrani potrebujejo iz drugih razlogov, redna delitev pomoči je namreč začasno ustavljena, po potrebi pa jo bodo organizirali na prostem, ob upoštevanju zaščitnih ukrepov. Sta pa tako Arh kot Beravs Zorova opozorila na pomanjkanje zaščitne opreme, to je zaščitnih mask, rokavic in razkužil.

OBČINSKE NOVICE

Lokali zaprti, prometa ni, stroški pa ostajajo

Jeseniški bari, restavracije, tudi hotel so zaprti. Kaj to pomeni za gostince?

URŠA PETERNEL

Samir Sula iz Tea-ter bara je povedal, da so odločitev, da bodo bar zaprti, sprejeli že pred uradno uredbo vlade o prepovedi poslovanja lokalov, saj zdravje postavlja na prvo mesto. Kot je dejal, so vsi gostinci v nezavidljivi situaciji, najhujša je negotovost, kako dolgo bo vse skupaj trajalo. »Me pa skrbi, ker ne vem, kako dolgo bomo morali imeti zapr-

to,« je dejal. »In tudi ko bomo spet odprli, bo verjetno trajalo kar nekaj časa, da bomo spet v starih tirnicah,« je dodal. Država bi po njegovem mnenju v sedanji težki situaciji morala odpisati vse dajatve oziroma pripevke. »Odlog plačila prispevkov nam nič ne pomaga, če nimamo nič prometa,« je še dejal.

Meta Janc iz Aparthotela Kazina je povedala, da sta tako hotel kot restavracija

zaprti, objave gostov kar dežujejo. Hotel bi moral biti v času skokov v Planici povsem poln, prav tako so imeli še druge rezervacije, med drugim pihalnega orkestra s Paga, vse to je padlo v vodo. Tudi v restavraciji so odpadli številni napovedani dogodki, zabave in druženja. »Zaradi trenutnega stanja v državi imamo v celoti stornirane rezervacije za hotel in restavracijo do meseca maja,« je povedala.

»Država je ponudbo gostincev in turističnih delavcev enostavno z odlokom zaprla, na področju trgovin pa ni bilo pravočasnega in pravega ukrepa,« je dodala. Po njenih besedah ni ogroženih samo deset zaposlenih, kolikor jih imajo, temveč tudi vse njihove družine. »Ne vem, kako bomo plačali davke in prispevke, izplačali plače. Prometa ni, obveznosti pa ostajajo,« je dejala.

Zaprt Tea-ter bar ...

... in Aparthotel Kazina / FOTO: GORAZD KAVČIČ

PREVENTIVNI UKREPI, NOVICE IN OBVESTILA ZA PREPREČEVANJE ŠIRJENJA KORONAVIRUSA

V podjetju JEKO, d.o.o. z največjo skrbnostjo spremljamo razmere in uvajamo ukrepe za učinkovito preprečevanje širjenja koronavirusa SARS-CoV-2. V teh izrednih razmerah je naša prioriteta nemoteno zagotavljanje obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja, zagotavljanje varnega dela naših zaposlenih in zaščita odjemalcev naših storitev. Poslovanje v podjetju smo prilagodili novim razmeram ter uvedli priporočene ukrepe NIJZ, z namenom, da skupaj pripomožemo k preprečevanju širjenja koronavirusa SARS-CoV-2.

Do preklica veljajo naslednji ukrepi:

1. Za stranke sta **ZAPRTI UPRAVNI STAVBI PODJETJA** (Cesta maršala Tita 49 in 51), prav tako je **ZAPRTA BLAGAJNA** na Cesti maršala Tita 51.
2. Vse stranke naprošamo, da za urejanje svojih zadev uporabljajo naslednje poti:
 - pisno: JEKO, d.o.o., Cesta maršala Tita 51, 4270 Jesenice, preko elektronske pošte: info@jeko.si,
 - telefon v času uradnih ur: 04 581 04 00 (vse kontakte najdete na <https://www.jeko.si/o-podjetju>).
3. **ZAPRTA STA ZBIRNA CENTRA** (na Jesenicah in v Žirovnici), za

vse uporabnike pa je do preklica **UKINJENO NAROČANJE IN ODVOZ KOSOVNIH ODPADKOV**. Vse, ki boste na vrtovih opravljali spomladanska dela in imeli večje količine zelenega odreza in/ali kosovnih odpadkov prosimo, da jih hranite na dvorišču ali vrtu, dokler zbirna centra zopet ne odpreta svojih vrat oziroma dokler odvoz kosovnih odpadkov ne bo ponovno vzpostavljen. **Pozivamo vas, da odpadkov ne odlagate v naravo, okoli ekoloških otokov ali pred vhodom v zbirni center.**

3. Zamaknjen je začetek **REDNEGA PRAZNIJENJA GREZNIC in MKČN**. Začetek rednega praznjenja greznic in MKČN je zamaknjen v mesec april oziroma v čas, ko se bodo razmere umirile. O novih terminih praznjenja boste pravočasno obveščeni.

4. Tudi v pogrebni službi JEKO, d.o.o. se sproti prilagajamo in sprejemamo ukrepe za ublažitev širitve koronavirusa. Podroben opis ukrepov najdete na <https://www.jeko.si/pogrebna-sluzba>.

5. V procesu oskrbe s pitno vodo ne izvajamo nobenih del, pri katerih bi prihajali v neposreden stik s strankami, kar pomeni, da ne izvajamo rednih menjav in popisov vodomerov ter izvedb

novih vodovodnih priključkov. 6. Tudi v procesu oskrbe s plinom ne izvajamo del, pri katerih bi prihajali v neposreden stik s strankami, torej ne izvajamo rednih menjav plinomerov (zaradi podpisane strank na potrdilo o menjavi). Izvajali bomo daljinsko odčitavanje plinomerov, ker pri tem ne prihaja do kontakta s strankami, prav tako bomo izvedli ostale popise plinomerov, saj so plinomeri zunaj (na fasadi) in ne prihaja do kontakta s strankami. Ne izvajamo pa se novih plinovodnih priključkov. Distribucija za bolnike s COVID-19 ali sumpom na COVID-19, ki morajo ostati doma v samoizolaciji so objavljena na spletni strani NIJZ.

ODPADKE V GOSPODINJSTVIH Z BOLNIKI, KI KAŽEJO ZNAKE BOLEZNI KORONAVIRUSA COVID-19 LAHKO ODVRŽETE IZKLJUČNO V POSODO ZA MEŠANE KOMUNALNE ODPADKE Priporočila za ravnanje z odpadki za bolnike s COVID-19 ali sumpom na COVID-19, ki morajo ostati doma v samoizolaciji so objavljena na spletni strani NIJZ.

HIGIENSKI ROBČKI IN KRPE ZA RAZKUŽEVANJE NE SODIJO V STRANIŠČNO ŠKOLJKO Opozarjamo, da vlažni robčki in drugi higijenski proizvodi nikakor

ne sodijo v straniščno školjko, temveč med mešane komunalne odpadke, saj ti v kanalizacijskih sistemih povzročijo zamašitve in možnost izpada delovanja naprav ter povzročajo dodatne stroške in obremenitve zaposlenih.

PITNA VODA IZ JAVNIH VODOVODNIH SISTEMOV JE TUDI V ČASU EPIDEMIJE KORONA VIRUSA SARS-COV-2 ZDRAVSTVENO USTREZNA IN PRIMERNA ZA PITJE Pitna voda je primerna tudi za umivanje rok, ki je v tem času nujen ukrep za zavezitev širjenja virusa. **Po do zdaj znanih podatkih se korona virus ne prenaša s pitno vodo** (Svetovna zdravstvena organizacija).

Bodoči ukrepi bodo odvisni od razvoja dogodkov, zato vas vabimo k spremljanju novic na spletni strani www.jeko.si, v primeru vprašanj pa nam pišite na info@jeko.si. **Za izvajanje ukrepov je nujno sodelovanje tudi z vami, uporabniki naših storitev, zato vas pozivamo, da vsi skupaj z odgovornim ravnanjem prispevamo k učinkovitemu preprečevanju širjenja virusa in nemotenemu izvajanju naše dejavnosti.**

Pripravila: Maja Kržišnik

Pošta Slovenije prilagodila storitve

URŠA PETERNEL

Pošta Slovenije je, da bi zaščitila zdravje dostavljavcev in zaposlenih ob okencih ter tudi občanov, prilagodila izvajanje nekaterih svojih storitev. Tako so pozvali občane, naj obiščejo pošto le, če je to nujno potrebno. Na pošti je lahko sočasno le toliko strank, kolikor je delujočih poštnih okenc. »Ob tem naj stranke upoštevajo priporočeno medsebojno

snih predalčnikov naslovnikov puščajo obvestila o možnosti prevzema pisma na pošti. Največ teh pisem lahko pošta skladno z zakonom v primeru, če naslovnik pisma ne prevzame na pošti, po preteku roka za prevzem na pošti vložijo v njegov hišni predalčnik brez potrditve prevzema. Vse prebivalce zato pozivajo, da tovrstnih pisem, če to ni nujno potrebno, ne hodijo iskat na pošto, saj jih bodo po poteku

Večina poštnih poslovalnic je odslej odprta le med 9. in 15. uro (tudi obe jeseniški poslovalnici) oziroma med 9. in 11. uro. Ob sobotah pošte ne poslujejo.

razdaljo. Če bodo vsa okenca zasedena, Pošta Slovenije stranke prosi, da počakajo pred vhodnimi vrati poslovalnic, da pridejo na vrsto,« so poudarili. Da bi bilo osebnega stika z dostavljavci in obiska poštnih poslovalnic čim manj, dostavljavci v hišne predalčnike vlagajo tudi priporočena pisma. Za pisma, ki se vročajo po posebnih zakonih (pravni postopek, kazenski postopek ...) in je predpisana osebna vročitev s podpisom naslovnika, dostavljavci v hi-

roka za prevzem na pošti prešli v svoj hišni predalčnik. Si pa bodo, so poudarili na Pošti Slovenije, v teh težkih razmerah prizadevali zagotavljati čim bolj nemoteno delovanje poštnega sistema. Pošta je pozvala spletne trgovce, da kupce usmerjajo na spletna plačila in se izognejo plačilu po povzetju, povratnici, podpisu naslovnika. Pri paketih pa stranke pozivajo, naj jih prevzamejo denimo pri vhodu v stavbo, pred garažo ali pa naj izberejo dostavo v paketomat.

Trgovine odprte do šestih popoldne

Prodajalne z živili morajo biti po novem odprte vsak dan od vsaj 8. ure do najmanj 18. ure. To ne velja za manjše trgovce in zadrage, ki lahko sami določijo obratovalni čas. Prednost pri nakupu med 8. in 10. uro imajo upokojeanci, invalidi in nosečnice, trgovci pa morajo glede na kvadrato poslovnega prostora določiti maksimalno število kupcev, ki so lahko hkrati v trgovini. Razdalja med čakajočimi kupci pri blagajni mora znašati vsaj dva metra; v ta namen so v trgovinah tudi že zarisali črte z varnostno razdaljo. Ob nedeljah in praznikih morajo biti trgovine zaprte. Izjema so bencinski servisi in lekarne.

WWW.JESENICE.SI

Jeseniške novice so priloga Gorenjskega glasa

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj,
Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

UREDNIKA
Urša Peternel, GSM: 041/570 942,
ursa.peternel@g-glas.si

UREDNIŠKI ODBOR:
Ines Dvoršak (predsednica),
Urša Peternel, Janko Rabič,
novice.jesenice@jesenice.si

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

Gorenjski Glas

OGLASNO TRŽENJE
Mateja Žvižaj, GSM: 041/962-143,
mateja.zvizaj@g-glas.si

Nenaročenih prispevkov in pisem bralcev ne honoriramo.

Jeseniške novice, št. 6/letnik XV so priloga časopisa Gorenjski glas, št. 25, ki je izšel 27. marca 2020. Jeseniške novice so priložene Gorenjskemu glasu in brezplačno poslane v vsa gospodinjstva v občini Jesenice, izšle so v nakladi 25.970 izvodov. Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do petka od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je polteden, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdava: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10% popusta, polletni 20% popusta, letni 25% popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5%; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

OBČINSKI PRAZNIK

Podelitev priznanj bo prvega avgusta

◀ 1. stran

Častna občanka Rina Klinar

Najvišje priznanje, naziv častne občanke, bo prejela mag. Rina Klinar.

Rina Klinar je osnovno šolo obiskovala na Koroški Beli, gimnazijo pa na Jesenicah. Diplomirala je iz sociologije na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo, magistrirala pa na Fakulteti za družbene vede, smer neprofitni management.

Leta 1975 se je zaposlila na Radiu Triglav, od leta 1983 do leta 1989 je bila vodja Skupne strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti Občine Jesenice, od leta 1990 do leta 1994 pa predsednica Izvršnega sveta Skupščine Občine Jesenice. Od leta 1994 do 1996 je bila ministrica za delo, družino in socialne zadeve Republike Slovenije. Po prenehanju funkcije ministrice je bila do upokojitve leta 2014 direktorica Radia Triglav.

Mag. Rina Klinar je aktivna na različnih področjih. Prosti čas namenja delu v lokalni skupnosti in širše. Od leta 2001 je sodnica porotnica in od leta 2004 članica sveta javnega zavoda Gorenjske lekarne. Leta 2007 jo je Državni zbor Republike Slovenije imenoval za članico Sveta za radio-difuzijo Republike Slovenije, leta 2019 pa je bila ime-

Rina Klinar

novana tudi za članico Nadzornega odbora Občine Jesenice.

Z delom na področju družbenih dejavnosti in gospodarske infrastrukture ter z analiziranjem socialno ekonomskih razmer je prispevala k razvoju in napredku na različnih področjih ter posledično s tem tudi k blaginji občanov in razvoju Občine Jesenice. Delo predsednice Izvršnega sveta je opravljala v najtežjem obdobju delovanja Občine Jesenice, v obdobju osamosvajanja Slovenije, osamosvojitvene vojne, visoke brezposelnosti, socialnih stisk in krize jeklarstva, prevladujoče panoge v občini. Decembra leta 1990 je bila med podpisniki poziva občanom, da na plebiscitu podprejo odločitev Slovenije za samostojno

pot. Mag. Rina Klinar je pomembno prispevala k dejstvu, da je bil dosežen umik pripadnikov JLA in s tem ohranjen mir, omogočen promet skozi cestni predor Karavanke in s tem omogočen nadaljnji razvoj Občine Jesenice. Bila je med podpisniki Dogovora o umiku enot JLA in zvezne milice iz Občine Jesenice z dne 1. 7. 1991.

Z novinarskim delom, s predstavljanjem dela radia v slovenskem prostoru, s pogajanjem in s članki v medijih je opozarjala na problematiko delovanja medijev ter zagotavljanje pogojev za njihovo uspešno delo na trgu. S tem je prispevala tudi k utrjevanju demokracije in človekovih pravic.

Mag. Rina Klinar s prostovoljnim delom prispeva k

ugledu in prepoznavnosti Občine Jesenice v slovenskem prostoru. V Območnem združenju veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska dela od ustanovitve leta 1997. Več kot 15 let deluje v Slovenskem združenju za boj proti raku dojke Europa Donna. V zadnjih nekaj letih je koordinatorka aktivnosti v rožnatem oktobru v vseh občinah na Zgornjem Gorenjskem. Več desetletij je bila tudi aktivna krvodajalka, za kar je leta 2019 prejela priznanje Rdečega križa Slovenije za 70-krat darovano kri.

V preteklih 45 letih je z delom na novinarskem in publicističnem področju, na področju družbenih dejavnosti in gospodarske infrastrukture, z reševanjem gospodarskih težav in socialnih problemov, s prizadevanji za mir ter z ozaveščanjem o raku dojke naredila veliko dobrega za ljudi v Občini Jesenice in v Sloveniji.

Plaketa Občine Jesenice: FKD Koroška Bela

Farno kulturno društvo Koroška Bela je bilo ustanovljeno januarja 1999 z namenom, da bi združilo različne generacije faranov, jim omogočilo druženje in delovanje v raznih kulturnih, verskih, športnih in zabavnih aktivnostih. Danes, dvajset let pozneje, društvo šteje 160 članov, ki s prostovoljnim delom in

Marija Palovšnik, predsednica FKD Koroška Bela

zagnanostjo ohranjajo osnovno idejo, zaradi katere je društvo nastalo.

Farno kulturno društvo Koroška Bela organizira in opravlja številne dejavnosti. Krožek ročnih del je bil ustanovljen istočasno z društvom, vanj pa se vključuje okrog dvajset žensk, ki ne prihajajo le s Koroške Bele, temveč tudi iz Jesenic in iz sosednjih občin. V letih delovanja so članice postavile več kot trideset razstav, leta 2017 so prejele tudi nagrado Zveze kulturnih društev Jesenice za dolgoletno uspešno in vestno delo v ljubiteljski kulturi. V društvu delujeta tudi otroška gledališka skupina in odrasla gledališka skupina, hkrati pa od leta 2011 pod okriljem društva delujeta tudi gledališki skupini Gimnazije Jesenice, in sicer Gimnazijski teater ter Teater, prof. Do leta 2009 je pod okriljem društva deloval tudi otroški pevski zborček Drobtinice, ki je prepeval na različnih prireditvah, kot so odprtja razstav in druge društvene prireditve, materinski dnevi, na Otroški-mladinski božičnici radovljiške dekanije in občasno na območnih sreča-

njih otroških in mladinskih pevskih zborov. Nekaj časa so v društvu delovali tudi literarni krožek ter planinska in športna sekcija, organiziralo pa je tudi otroške in mladinske delavnice, na katerih so otroci pridobivali različne spretnosti, sproščali svojo izvirnost ter se učili potrpljenja in socialnih veščin.

Bogata je tudi razstavna dejavnost društva. Ta je ena prvih dejavnosti, ki jo je izvajalo društvo, v zadnjih letih pa postavijo od osem do deset, včasih celo 12 razstav na leto. Do danes je bilo tako postavljenih več kot 180 različnih razstav, s katerimi društvo tudi gostuje. Ena nedavnih gostujočih razstav, ki jo je Farno kulturno društvo Koroška Bela pripravilo v sodelovanju s Fotografskim društvom Jesenice, je bila fotografska razstava Staneta Vidmarja v prostorih Ministrstva za kulturo Republike Slovenije. Gre za prvo razstavo jeseniškega fotografa v prostorih ministrstva, kar je dogodek, ki navdihuje s ponosom. Društvo letno organizira tudi številne dogodke in prireditve, v zadnjih letih povprečno okrog 35 na leto, ki se jih ne udeležujejo le farani Koroške Bele, temveč je vsakokratna konsistentnost v kakovosti programa in organizacije dober glas razširila tudi onkraj lokalnega okolja.

Farno kulturno društvo oziroma njegovi člani so v dvajsetih letih delovanja prejeli številna priznanja in nagrade. Maja 2016 je društvo s strani Ministrstva za kulturo prejelo status društva v javnem interesu na področju kulture, septembra 2019 pa status nevladne organizacije v javnem interesu na področju kulture.

Spoštovane Jeseničanke in Jeseničani, občanke in občani!

Pred dobrim letom sem polnovnih zamisli sedel na županski stol Občine Jesenice. Pred tem sem delal kot novinar in po dobrem letu dela opažam, da se pogled na življenje v lokalni skupnosti z županske funkcije precej razlikuje od pogleda iz novinarskih vrst. A ne glede na to ohranjam prepričanje, da imamo na Jesenicah obilo razlogov za ponos, pa čeprav nam tudi skrbi ne manjka.

Najbolj prepričljivo potrditev za prepričanje, da imamo precej razlogov za ponos, smo Jeseničani dobili v Nemčiji. V pobratenem mestu Nagold so vsem občankam in občanom lani izkazali veliko čast, saj so enega od trgov v središču tega mesta poimenovali po Jesenicah. To je bilo izjemno priznanje vsem, ki so gradili in zgradili prijateljske odnose med obema občinama, ki še naprej utrjujejo našo skupno evropsko identiteto. Kot župan Občine Jesenice sem se ob sve-

čanem poimenovanju mestnega trga v Nagoldu za trg Jesenice počutil počaščenega in ponosnega, tudi zato, ker so Jesenice prvo slovensko mesto, po katerem se imenuje kak trg v nemškem mestu. Za našo identiteto je priznanje izrednega pomena, saj dokazuje, da nas naši prijatelji zelo cenijo, hkrati smo se utrdili v prepričanju, da lahko upravičeno razmišljamo o ponosu.

Z lepo gesto ohrabreni lahko bolj smelo razmišljamo tudi o naši prihodnosti, čeprav nam, kot rečeno, tudi skrbi ne manjka. Mala Mežakla še naprej ostaja sinonim za neurejen celovit sistem ravnanja z odpadki v državi. Po najboljših močeh smo si prizadevali, da se področje uredi, a žal nismo bili uspešni. Za povrh se je zamenjala vlada in smo tako na lokalni ravni začasno ostali brez sogovornikov, s katerimi bi skupaj iskali rešitve za to zelo zahtevno vprašanje. Ne bežim od odgovornosti

za to, da se smrad občasno še pojavlja, a brez sodelovanja države ustrezne rešitve ni mogoče najti. Tega vsi bodisi ne razumejo ali pa nočejo razumeti.

In ko vedno čakamo nekoga, da bo uvedel spremembe, se moramo zavedati, da smo tudi sami lahko sprememba. Na področju ravnanja z odpadki smo lahko sprememba tako, da ustvarjamo manj odpadkov, da z viri ravnamo skrbneje, preudarneje in da smo skratka zgled mlajšim generacijam. Podobno moramo spremeniti tudi svoje obnašanje v prometu, starejši pa moramo biti za zgled.

Več razumevanja države smo pričakovali na več drugih področjih, pa smo se usteli. Srednja šola Jesenice še naprej čaka na prepotrebno obnovo in zanjo državnega denarja še ni. Prav tako državnega denarja ni za celovito obnovo gorenjske železniške proge. Tako se bojim, da v času zapo-

Župan Blaž Račič

re železniškega predora Karavanke ne bodo izvedena vsa predvidena dela niti v občini Jesenice. Zato se zdi, da se moramo bolj kot na državo zanesti nase in na svoje sposobnosti, znanje, izkušnje.

Novi časi prinašajo nove izzive in sam vztrajam, da moramo posebno pozornost posvetiti mladim, kajti mladi so naša prihodnost. A to ne pomeni, da zapostavljamo druge generacije, torej najmlajše, ki še

prihajajo, starejše, ki jim moramo biti za njihov prispevek v aktivni dobi k napredku v družbi hvaležni, in najbolj aktivno generacijo. Že lani sem opozarjal na velik pomen ukrepov, s katerimi bomo mlade zadržali v domačem okolju. Nekaj tovrstnih ukrepov smo lani že sprejeli.

Občinski svet je tako sprejel azadaldni načrt za Poslovanje cono Jesenice, kjer se nadejamo novih delovnih mest – tudi za mlade. Želimo si, da bi to območje, ki leži vzhodno od občinske stavbe, po več kot dvajsetih letih končno uredili in namenili novim dejavnostim. V prvi obravnavi je bil potrjen tudi občinski podrobni prostorski načrt za območje pri TVD Partizan, kjer v sodelovanju s Stanovanjskim skladom Republike Slovenije načrtujemo nova stanovanja za mlade. Želimo si, da bi bil načrt čim prej potrjen in bi čim prej omogočil stanovanjsko gradnjo. Zadovoljni smo,

da se energetska sanacija Osnovne šole Toneta Čufarja zaključuje in da mladi ter njihovi učitelji pridobivajo boljše pogoje za delo.

Ena od pomembnejših nalog, katere pripravo smo že začeli, je uvedba participativnega proračuna. Gre za mehanizem, po katerem občani sami predlagajo in tudi odločijo o izvedbi projektov v posamezni krajevni skupnosti, ki so nato financirani iz občinskega proračuna. Na ta način želimo po zgledu številnih mest v Sloveniji in tujini dati besedo ljudem, krepiti občutek pripadnosti lokalni skupnosti, krepiti vezi med občani in občinsko upravo ter graditi zaupanje v skupnosti. V obdobju uničevalnega pohoda neoliberalnega kapitalizma, ko se med drugim trgajo tudi medosebne vezi in se krha zaupanje na različnih ravneh, je uveljavitev mehanizmov participativnega proračuna praktično nujna, zato jih bomo pripravili

OBČINSKI PRAZNIK

Plaketa Občine Jesenice: Sonja Ravnik

Sonja Ravnik se je rodila v Ljubljani, kjer je zaključila osnovno šolo, gimnazijo in leta 1967 diplomirala na takratni višji šoli za medicinske sestre. Od leta 1967 živi in dela na Jesenicah.

V času študija je bila štipendistka Zdravstvenega doma Jesenice, kjer je opravila tudi pripravništvo in se zaposlila. Zaradi visokega strokovnega znanja in pristopa do dela je bila povabljena v strokovni proces na takratni Srednji šoli za medicinske sestre Jesenice in se kasneje vanj tudi vključila.

Kot sposobna predavateljica in organizatorica je bila več let vodja strokovnega aktivna učiteljic zdravstvene nege na Srednji šoli Jesenice. Ministrstvo za šolstvo in šport RS ji je podelilo naziv »mentorica in svetovalka«, na istem ministrstvu je bila tudi članica strokovnih skupin pri pripravi in oblikova-

FOTO: ARHIV DMSBZT GORENJSKE

Sonja Ravnik

prvih priročnikov Nege na domu, izdanega leta 2005. S svojim znanjem in dokazovanjem visokega strokovnega nivoja Srednje zdravstvene šole na Jesenicah je v letu 1992 veliko pripomogla, da se je ta šola na Jesenicah ohranila, posledično pa tudi k ohranitvi oddelkov Splošne bolnišnice Jesenice in ustanavljanju Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice, danes Fakultete za zdravstvo Angele Boškin.

Gornjesavski muzej Jesenice vsako leto ob občinskem prazniku pripravi kviz za jeseniške osnovnošolce in srednješolce, ki se pomerijo v poznavanju zgodovine občine. Letos so bili kviz prisiljeni prestaviti, so pa v muzeju pripravili virtualni kviz, ki je namenjen tudi širši jeseniški javnosti. Na voljo je na spletni strani muzeja.

nju učnih predmetov na področju zdravstvene nege. Sodelovala je pri poučevanju prve pomoči na jeseniških osnovnih šolah in tečajih prve pomoči za šoferje v organizaciji Rdečega križa. Skupaj z dijaki je vrsto let sodelovala s humanitarnimi prostovoljskimi organizacijami pri Rdečem križu Slovenije in Slovenski filantropiji. Je soavtorica enega

Po upokojitvi leta 2003 se je včlanila v Društvo upokojencev Jesenice in se kot prostovoljka aktivno vključila v pomoč starejšim na različnih področjih društvenih aktivnosti. Več kot deset let je bila predsednica socialno-zdravstvene komisije in pomočnica koordinatorice pri projektu Starejši za starejše. Več kot 22 let je aktivna tudi v Društvu diabetikov

Jesenice, ki ga od leta 2016 vodi tudi kot predsednica.

V letu 2019 je za svoje delo prejela naziv častna članica Društva medicinskih sester, babc in zdravstvenih tehnikov Gorenjske. Za svoje strokovno, prostovoljno in predano delo v korist občanov je prejela številna priznanja, med drugim tudi zlati znak Zbornice zdravstvene nege Slovenije ter srebrno in zlato plaketo Zveze društev diabetikov Slovenije.

Z njenim prihodom v Društvo upokojencev Jesenice se je udeležil projekt zdravstvenega izobraževanja, ozaveščanja starejših s tega področja tudi z rednimi predavanji, ki jih organizira. Poleg obiskovanja starejših občanov s svojimi predlogi veliko pripomore k boljšemu in učinkovitejšemu delu na področju skrbi za starejše.

S svojim delom je močno prispevala k širšemu priznanju občine Jesenice za kakovostno delo na področju zdravstvene vzgoje, pomoči starejšim v okviru projekta Starejši za starejše in zdravstvene preventive za občane vseh starosti. S svojimi uspehi, znanjem, opravljenimi urami prostovoljstva in humanitarnosti ter napori za ohranitev in širitev zdravstveno izobraževalnih ustanov na Jesenicah je prispevala tudi k trajnostnemu razvoju v občini na področju zdravstva, zdravstvene nege in vzgoje.

Plaketa Občine Jesenice: Aleksander Novak

Aleksander Novak, mojster fotografije Fotografske zveze Slovenije, odličnik mednarodne fotografske zveze FIAP in član umetniškega sveta Fotografske zveze Slovenije, se je že v osnovni

Aleksander Novak

šoli, z vključitvijo v fotografski krožek OŠ Koroška Bela, s srcem in dušo zapisal ljubiteljski kulturni dejavnosti na področju fotografije.

Poleg 35-letnega aktivnega delovanja v Fotografskem društvu Jesenice, ki mu je s svojo dejavnostjo na slovenskih in mednarodnih fotografskih razstavah pomagal do vodilnega mesta med slovenskimi fotografskimi društvi in klubi, se Aleksander doprinosi k razvoju ljubiteljske fotografske dejavnosti na območju jeseniške občine kaže predvsem v delu z mladimi.

Aleksander se je mladim fotografom najprej posvetil pred tridesetimi leti na OŠ 16. decembra v Mojstrani, nato pa je mentorstvo nadaljeval na OŠ Koroška Bela, kjer že 26. leto mlade nadobudne fotografe uči prvih fotografskih korakov in veččin. Poleg tega kot mentor mladim deluje tudi znotraj Fotografskega društva Jesenice. Z nalezljivo dobro voljo in pozitivnim odnosom na svoje varovance prenaša zavidanja vredno strokovno znanje. Poleg spodbujanja varovancev k razstavljanju se je Aleksander ob pomoči Fotografskega društva Jesenice lotil

tudi organizacije danes že uveljavljene in cenjene fotografske razstave Pokrajina, namenjene izključno mladim avtorjem.

Vrednost Aleksandrovega dela ni zgolj v izobraževalnem procesu, ampak predvsem v tem, da pomemben delež njegovih varovancev tudi po končani osnovni šoli še vedno ostaja zapisan fotografiji in fotografiranju. Marsikdo od njih namreč nadaljuje svojo ustvarjalno pot tudi znotraj Fotografskega društva Jesenice, ki se na tak način pomlajuje, ostaja odprto za nove pristope in poglede, predvsem pa ohranja svoje članstvo in kvaliteto. Dodana vrednost Aleksandrovega dela z mladimi se torej odraža tudi v tkanju socialnih in medgeneracijskih vezi, vključevanju mladih v društva, kar omogoča obstoj in razvoj ljubiteljske kulturne dejavnosti. Fotografski uspehi mladih fotografov, njihovega mentorja in s tem tudi Fotografskega društva pa hkrati prispevajo tudi k dvigu ugleda in pomena občine Jesenice.

Plaketa župana: Miloš Jenkole

Župan bo podelil tudi plaketo župana, ki jo bo za izjemen prispevek pri gradnji humane družbe prejel predsednik Zveze društev prijateljev mladine Jesenice Miloš Jenkole.

»Dobro želim vrniti z dobrim,« je pred desetimi leti na vprašanje, zakaj se je lotil organizacije dobrodelnega teka za Vajneža do Novigrada na Hrvaškem, odgovoril Miloš Jenkole.

Po hudi bolezni je Miloš prejel nadomestno ledvico, ki mu je vrnila zdravje. Neznani darovalec mu je omogočil, da je spet zaživel običajno življenje. Iz iskren-

Miloš Jenkole

ne hvaležnosti je nastala zamisel o organizaciji dobrodelnega teka.

Tako je Miloš leta 2010 zbral 27-člansko ekipo, ki je v letovišče Občine Jesenice odnesla simbolični ček za letovanje otrok iz socialno šibkejših družin. Vsa nadaljnja leta so Miloš in njegovi prijatelji organizirali različne dobrodelne prireditve, katerih namen je bil otrokom iz socialno šibkejših okolij omogočiti letovanje na morju. Povezovali so ljudi različnih generacij, gradili medsebojno zaupanje in na ta način ustvarjali trdnjšo, bolj povezano skupnost ter obenem promovirali zdrav način življenja.

V desetih letih so na ta način stotinam otrok omogočili doživljanje poletnih radosti, za katere bi bili sicer prikrajšani. Miloš je skromen, saj pravi, da mu zadovoljstvo ustvarjajo nasmehi na obrazih otrok in njih iskreno veselje, a je njegovo srce veliko.

Priznanje odličnim dijakom in študentom

Vsako leto župan nagradi tudi odlične dijake oziroma študente, priznanje in denarno nagrado bo letos prejela Tjaša Prezelj.

li že letos. Priložnost izkoristim, da vas že zdaj povabim k spremljanju objav in sodelovanju v tem mehanizmu.

Pomen uvajanja participativnega proračuna v lokalni skupnosti v tem obdobju je zame osebno podoben pomenu podpore delovanju društev. Tudi društva, ki delujejo na različnih interesnih področjih, od kulture do športa in humanitarnih dejavnosti, krepijo vezi med ljudmi in s tem ustvarjajo občutek pripadnosti in, kar se mi zdi zelo pomembno, gradijo zaupanje. Želim si, da bi delovanje vseh društev okrepili in finančno bolj podprli, a žal občinski proračun vseh želja ne zmora uresničiti. Zavedam se, da delovanje društev sloni na predanih posameznikih, ki delajo prostovoljno z namenom ustvarjanja skupnega dobra za svoje lokalno okolje. Vsem se za prispevek pri ustvarjanju prijetnega življenjskega okolja v lokalni skupnosti iskreno zahvaljujem. Občina Jesenice je bila vedno močna na industrijskem področju. Turizmu se vsaj v okvi-

rih današnje občine ni posvečalo veliko pozornosti, čeprav sem prepričan, da danes o tem lahko in moramo razmišljati. Priložnost prepoznavam v povezavah s turističnimi centri v soseščini in danostih, ki jih imamo v občini. Naš največji potencial predstavljajo soteska Vintgar, območje Stare Save, ki je bilo lani razglašeno za kulturni spomenik državnega pomena, bogata kulturna, tehniška in športna dediščina ter naravne danosti. Ta potencial želimo povezati v celovito zgodbo s strategijo razvoja turizma, ki jo pripravljamo. Tudi z namenom krepitve turistične ponudbe v občini se obnavlja Ruardova graščina na Stari Savi. Žal so se dela lani zavlekla, projekt pa se je zaradi dotrajane strehe, ki jo je skupaj z ostrejšem treba zamenjati, tudi podražil. Žal država za ta projekt obnove, ki je zdaj vreden že skoraj tri milijone evrov, dodatnih sredstev ni zagotovila. Ne glede na to verjamem, da bomo čez eno leto prenovljen osrednji objekt

državnega kulturnega spomenika lahko odprli v ponos domačinom in državi, v zadovoljstvo zaposlenih v muzeju. Upam, da ga bodo radi obiskovali tudi turisti.

Obnova Ruardove graščine je največji letošnji projekt občine, rad pa bi poudaril še nekatera vsebinska vprašanja, ki se mi zdijo pomembna. Napeli bomo vse sile, da otroško letovišče Pinea, po katerem hlepimo lakomneži, ostane v naši lasti in na voljo našim otrokom. Pri tem se zavedamo, da so vlaganja v posodobitve kapacitet nujna. Zavedamo se tudi, da nas bo skrb za male živali v prihodnje stala več kot doslej. Hkrati je to vprašanje, s katerim se ukvarjajo vse občine na Gorenjskem. Za vse nas je tako aktualno vprašanje, ali se bodo vse občine zmogle poenotiti in rešitev poiskati skupaj ali pa bo vsaka občina reševala le svoje probleme. Odgovor gorenjskih občin na to vprašanje bo tako tudi odgovor na veliko pomembnejše vprašanje, torej ali škodljiva logika neoliberalnega kapitali-

zma preveva tudi lokalne skupnosti na Gorenjskem.

Pred nami pa je tudi zelo pomemben politični izziv, saj se bomo posvetili tudi sprejemam občinskega statuta v delu, ki določa sestavo oziroma število članov občinskega sveta. Svetniške skupine so lani izrazile načelno pripravljenost za pogovore o tem. Občinski svet se po odcepitvi Občine Žirovnica ni spreminjal, pa čeprav se je območje občine zmanjšalo za tretjino, število prebivalcev pa znižalo za skoraj pet tisoč. S tem ukrepom ne želimo krniti demokracije, ampak zagotoviti, da bo občinski svet povezoval najboljše kandidate posameznih političnih strank, da se bo raven razprav okrepila, da se bo razvijala politična kultura in da bodo, ne nazadnje, nižji tudi stroški delovanja.

Letos nam je organizacijo slovesnosti ob občinskem prazniku preprečil koronavirus. Podelitev občinskih priznanj bomo letos tako izvedli ob spominskem dnevu Občine Jesenice, to je 1. avgusta, na dan, ko so Jese-

nice nekdaj praznovale svoj občinski praznik. A kljub temu letošnji občinski nagrajenci tudi v tem trenutku ne smejo ostati prezrti. Za opravljeno delo in za prejeto priznanje tako posebej čestitam novi častni občanki občine Jesenice mag. Rini Klinar ter prejemnikom plaketa Občine Jesenice – Farnemu kulturnemu društvu Koroška Bela, fotografu Aleksandru Novaku in predsednici Društva diabetikov Jesenice Sonji Ravnik. Čestitam tudi prejemniku plakete župana predsedniku Zveze društev pri-

jatelj mladine Jesenice Milošu Jenkoletu ter letošnji prejemnici priznanja za uspehe v času šolanja Tjaši Prezelj. Vsem nagrajencem se obenem tudi zahvaljujem za vložena trud in delo in to, da se lahko pogovarjamo o ponosnih Jesenicah.

Spoštovane Jeseničanke in Jeseničani, ne nazadnje pa ob občinskem prazniku iskreno čestitam tudi vsakemu izmed vas. Ostanite zdravi in vse dobro vam želim.

BLAŽ RAČIČ, ŽUPAN

Servis računalniške opreme

- prenosni računalniki
- namizni računalniki
- tiskalniki, monitorji
- internetne povezave
- čiščenje virusov

3BM

je pravi naslov za rešitev vaših težav

3BM d.o.o., Cesta Zleazarjev 7a, 4270 Jesenice
www.3bmsi, 3bmsi@iol.net, tel.: (04) 58-36-444

25 let z vami

OBČINSKE NOVICE

Vprašanja občinskih svetnikov

URŠA PETERNEL

Obnova Ruardove graščine, Zakopi

Občinski svetnik Tomaž Tom Mencinger je postavil vprašanje glede obnove Ruardove graščine. Kot je dejal, se zapleta predvsem v finančnem smislu, zato ga zanima, kako se bo ta investicija izpeljala do konca. Na tej lokaciji je delovala tudi Angela Boškin, ki je bila prva medicinska sestra v Sloveniji, zato je treba promocijo Ruardove graščine graditi tudi na tej zgodbi, je predlagal. Medicinske sestre Slovenije so se bile namreč že pripravljene vključiti v te aktivnosti, da bi v obnovljeni Ruardovi graščini izvajali predavanja, seminarje ... Poleg tega je na Zakopih

partizanska bolnišnica, ki je lepo urejena, in bi jo lahko umestili v sklop nekega turističnega produkta Jesenic, je še predlagal Mencinger. Koto so pojasnili v občinski upravi, se obnova Ruardove graščine izvaja v skladu z načrti (tudi finančni del investicije), vse spremembe se tekoče usklajujejo. V primeru večjih sprememb pri izvajanju posegov na kulturnem spomeniku državnega pomena oziroma odstopanj pri uresničevanju finančne načrta investicije bo Občina Jesenice postopala v skladu s pravili (Odlok o proračunu občine Jesenice za leto 2020). Gornjesavski muzej Jesenice, upravljavec Ruardove graščine, bo v skladu z razgovori, ki so že potekali v preteklosti in na podlagi katerih je bila v letu

2016 tudi odkrita spominjska plošča v Kasarni na Stari Savi, poudaril pomembno vlogo prve šolane medicinske sestre Angele Boškin, bodisi v sklopu odprtega oglednega depoja (muzej hrani predmete Obratne ambulante) ali na razstavi. Pot po Mežakli, ki se ureja letos v sklopu projekta Pohodništvo, vključuje tudi odsek do partizanske bolnišnice, ki bo tako vključena v turistični produkt Jesenic. Pot do razgledišča Špica se že aktivno promovira. Na poti do razgledišča je tudi odsek za partizansko bolnišnico, tako da promocija v tej smeri že poteka, so pojasnili.

Podražitev komunale

Občinska svetnica Maja Razingar je dejala, da se strinja s spremembo cen obvez-

nih gospodarskih služb, vendar še vedno ne razume, zakaj se to ne bi krilo iz dobička javnega komunalnega podjetja Jeko. Marko Markelj, direktor Komunalne direkcije, je pojasnil, da uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja predpisuje metodologijo in oblikovanje cen. »V primerih izkazane izgube in nepotrjene cene glede na upravičeno ceno za vsako posamezno gospodarsko javno službo pa uredba dovoljuje pokrivanje razlike s subvencijo iz občinskega proračuna,« je pojasnil.

Drevesa namesto avtomobilov

Občinski svetnik Žiga Pretnar je dal pobudo v zvezi z

nepravilno parkiranimi vozili na Cesti revolucije, ki so parkirana kar po zelenicah. Predlagal je, da se z zasaditvijo dreves prepreči tovrstno parkiranje in tudi vožnja po zelenicah, hkrati pa bo mesto pridobilo lepšo, zeleno podobo. Enako rešitev predlaga tudi za preostale dele občine Jesenice z enako problematiko. Marko Markelj, direktor Komunalne direkcije, je odgovoril: »Dodatna zasaditev dreves ali grmovnic na območju Ceste revolucije se usklajuje s krajevno skupnostjo.«

Obnova Prešernove ceste

Občinski svetnik Žiga Pretnar je postavil tudi vprašanje v zvezi z rekonstrukcijo ceste od podjetja za predelavo sveč do Zbirnega centra

Jesenice, in sicer zakaj se dela v decembru 2019 in delu januarja 2020 niso izvajala oziroma tudi sedaj potekajo počasi, namesto da bi se zaradi poznega začetka del ter ugodnih vremenskih razmer izvajala pospešeno ter tudi čim prej zaključila. Marko Markelj, direktor Komunalne direkcije, je odgovoril, da je izvajalec dela pred novoletnimi prazniki prekinil in nadaljeval po praznikih. V decembru in januarju je izvajal predvsem dela na vodovodu. Dela so bila otežena zaradi zmrznjenega terena. Preostalih del zaradi nizkih temperatur niti ni bilo možno kvalitetno izvajati. Nadzor izvaja izbrani izvajalec nadzora Atelje Prizma, predviden zaključek del pa je konec aprila 2020.

Zamik projektov

Na Občini Jesenice so morali prestaviti tudi projekta Prostofer in participativni proračun.

URŠA PETERNEL

Zaradi koronavirusa se je ustavila ali vsaj bistveno upočasnila cela Slovenija. Izjema niso niti v občini Jesenice, kjer so morali odpovedati slovesnost ob občinskem prazniku s podelitvijo priznanj letošnjim občinskim nagrajencem, kar se je zgodilo prvič, odkar Jesenice 20. marca praznujejo svoj občinski praznik. Občina Jesenice bo tako slovesnost s podelitvijo priznanj občinskim nagrajencem organizirala ob spominjskem dnevu občine Jesenice 1. avgusta, ko so Jesenice nekdanje praznovali svoj občinski praznik. V marcu in aprilu pa so na Občini Jesenice načrtovali tudi nekatere druge aktivnosti, ki bodo zaradi izrednih razmer prestavljene na kasnejši čas. Ena od njih je začetek izvajanja brezplačnih prevozov za starejše v okviru projekta Prostofer. Projekt se bo tako zagnal takoj, ko bodo razmere s koronavirusom to omogočale, so sporočili z občine. Enako velja za vzpostavitev 10 brezplačnih WiFi točk po mestu v okviru projekta WiFi4EU, ki bi morale biti vzpostavljene do konca marca; projekt bo stekel takoj po koncu epidemije. Z začetkom aprila bi se morale začeti tudi aktivnosti v okviru priprave participativnega proračuna občine Jesenice za naslednji dve leti, a se bo žal tudi ta projekt zaradi koronavirusa zamaknil predvidoma na jesen oziroma na čas, ki bo

omogočal izvedbo vseh potrebnih aktivnosti. Dela na Ruardovi graščini so zaradi motene dobave gradbenih materialov trenutno ustavljena, prav tako so se ustavila dela pri rekonstrukciji prometne infrastrukture na Cesti Franceta Prešerna. "Zapora ceste na tem območju sicer še vedno velja, prehod pa je možen samo za okoliške stanovalce in podjetja, za katere je dostop urejen," so pojasnili na Občini Jesenice. Energetska sanacija Osnovne šole Toneta Čufarja in izgradnja komunalne infrastrukture na Cesti bratov Stražišarjev zaenkrat potekata nemoteno. Programi jeseniških javnih zavodov so v tem času prilagojeni trenutnim razmeram, skladno s priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje ter drugih pristojnih državnih organov pa je kot ukrep za zajezitev koronavirusa do nadaljnjega uradna ure občinske uprave ukinila tudi Občina Jesenice. "Kljub temu pa vse nujne aktivnosti, ki so opredeljene z zakoni ali z občinskimi odloki, potekajo tekoče. Med njimi so tudi vse aktivnosti, ki se tičejo pravic za občane iz naslova socialnega varstva (pomoč na domu, družinski pomočnik, zavodsko varstvo, pomoč ob rojstvu otroka, pomoči za socialno ogrožene ...) ter zdravstvenega varstva (obvezno zdravstveno zavarovanje, mrliškopregledna služba ...)," so še pojasnili na Občini Jesenice.

Prihajajo novi, sodobni vlaki

Slovenske železnice so naročile dvainpetdeset novih, sodobnih vlakov, prvi je že prispel v Slovenijo. Potovalni čas bodo skrajšali za desetino, vsi novi vlaki bodo imeli sodoben informacijski sistem, vtičnice za polnjenje telefonov, prenosnih računalnikov, avtomatsko klimatsko napravo ...

URŠA PETERNEL

Pred kratkim je v Slovenijo prispel prvi od 52 naročenih vlakov švicarskega proizvajalca Stadler, ki bodo kmalu začeli voziti po slovenskih progah. Do konca leta naj bi jih po naših tirih vozilo deset, vseh 52 pa do konca leta 2022, so sporočili iz Slovenskih železnic.

Vsi novi vlaki bodo opremljeni z brezžičnim signalom, ki bo omogočil dostopanje do spleta oziroma do različnih spletnih vsebin.

Gre za sodobnejše, udobnejše in hitreje vlake, ki bodo tudi prostornejši. Imeli bodo vrata z izvlečno stopnico za lažji vstop, prostore za osebe z omejeno mobilnostjo ter posebne toaletne prostore zanje, najmanj deset mest za kolesa, sodoben informacijski sistem, vtični-

ce za polnjenje različnih mobilnih naprav (telefonov, prenosnih računalnikov ...) in avtomatsko klimatsko napravo. Novi vlaki bodo skrajšali potovalni čas za do deset odstotkov, saj imajo hitrejšo pospeševanje in potovalne hitrosti do 140 oziroma 160 kilometrov na uro. Po prihodu prvega vozila so

se že začela intenzivna šolanja strojevodij in tehničnega osebja, novi vlaki pa potrebujejo še obratovalno dovoljenje, ki je pogoj za predajo vozila v javni promet. V prihodnjih letih se bo tako povečala pogostost regionalnih povezav z manj postanki in lokalnih vlakov z večjo

Na slovenske tire prihajajo sodobnejši, udobnejši in tudi hitrejši vlaki.

zmogljivostjo, večji pa bosta tudi udobnost in zanesljivost samega prevoza, so poudarili v Slovenskih železnicah. Skupna vrednost naročila znaša 320 milijonov evrov brez DDV. S tem projektom

je bil storjen prvi korak k modernizaciji potniškega prometa, kar je eden od najpomembnejših strateških ciljev Slovenskih železnic, kjer do leta 2025 načrtujejo celovito prenovo železniškega potniškega parka.

Seja občinskega sveta predstavljena

URŠA PETERNEL

Včeraj bi morala potekati 11. redna seja jeseniškega občinskega sveta, a so jo zaradi aktualnih razmer prestavili. Na dnevnem redu je sicer kar 25 točk, občinski svetniki naj bi med drugim odločali o predlogu zaključnega računa proračuna, o predlogu participativnega proračuna, o več spremem-

bah odlokov (s področja komunale, javnega reda in miru). Seznanili se bodo tudi s konceptom kolesarskega in peš omrežja ter s poročili Policijske postaje Jesenice, Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica, nadzornega odbora ... Odločali pa bodo tudi o višjih cenah storitve pomoči na domu.

Kolesarnice ob javnih objektih

URŠA PETERNEL

Na Jesenicah si prizadevajo spodbujati trajnostne oblike mobilnosti. Potem ko so že pred leti kot ena prvih občin na Gorenjskem dobili avtomatiziran sistem izposoje koles JeseNice Bikes, bodo zdaj ob petih javnih objektih uredili še posebne kolesarnice, ki bodo namenjene parkiranju koles, opremlje-

ne pa bodo tudi z orodjem za hitro popravilo koles in omaricami za shranjevanje čelad, v katerih bodo tudi USB-vtičnice. Lokacije kolesarnic bodo ob treh osnovnih šolah, Zdravstvenem domu Jesenice in Prireditvenem centru Jesenice (kjer so gledališče, kino in knjižnica). Pretežni del sredstev jim je uspelo pridobiti iz Kohezijskega sklada.

ŠPORT

Na olimpijskih igrah mladih

Za tri člane Curling kluba Jesenice, 17-letnega Bineta Severja z Blejske Dobrave, 17-letnega Jakoba Omerzela iz Javorniškega Rovta in 18-letno Lizo Gregori iz Lipc, je bil nastop na mladinskih olimpijskih igrah v Lozani zgodovinski. Z njimi je bila v ekipi še 18-letna Sara Rigler iz Curling kluba Ljubljana.

MATJAŽ KLEMENC

Letos ste nastopili na dveh velikih tekmovanjih, mladinskih olimpijskih igrah v Luzani in na festivalu evropske mladine v Sarajevu. Kakšno je vaše videnje obeh tekmovanj?

Bine Sever: Luzana in Sarajevo sta dva največja turnirja, na katerih sem do zdaj tekmoval. Posebej Luzana je bila organizirana na visokem nivoju. Zagotovo vrhunec, kar se tiče mladinske konkurence. Mladinske olimpijske igre so nekje začetek tistih glavnih olimpijskih iger.

Jakob Omerzel: Obe tekmovanji sta bili na visokem nivoju. Lozana sploh, saj je bila organizacija v rokah Olimpijskega komiteja. V Lozani je bilo veliko kakovostnih igralcev in izkušnja je bila res fenomenalna. Organizacija in pogoji za igro so bili res nekaj nepozabnega. Liza Gregori: Ti dve tekmovanji sta bili zame dve nepozabni izkušnji, nekaj največjega v mojem življenju. Dobila sem nove prijatelje, tekmovanji pa sta bili res super in zanimivi.

Ste zadovoljni z uvrstitvijo?

Bine: Bili smo dvajseti, predzadnji v svoji skupini. Rezul-

tat bi bil lahko boljši. Že z eno zmago več bi bili lahko na lestvici precej višje. Glede na razvoj curlinga v Sloveniji vseeno moramo biti zadovoljni z opravljenim.

Jakob: Z opravljenim sem zadovoljen. Tudi z uvrstitvijo. Ta ni bila tista glavna stvar. Hoteli smo pokazati, da tudi Slovenci obvladamo curling. Dokaz je bila zmaga proti Norveški, ki je na koncu postala zmagovalka olimpijskega turnirja. Na prvenstvo smo se uvrstili kot zadnji in za nikogar nismo bili lahek tekmelec.

Liza: Mladinske olimpijske igre so zadnja stopnica pred največjimi olimpijskimi igrami. Počlašena sem, da sem lahko nastopila. Lahko bi bilo bolje ali tudi slabše. Manjkajo nam izkušnje, treningi na dobri podlagi. Pozna se, da nimamo profesionalnih trenerjev. Čaka nas še dolga pot in verjamem, da smo na tej poti lahko uspešni.

Uspeh, ki bi ga postavili na prvo mesto?

Bine: Zame je že sam nastop na mladinskih olimpijskih igrah v Luzanu velik uspeh. Glede rezultata bi na prvo mesto postavil zadnje mladinsko svetovno prven-

Liza Gregori, Sara Rigler, Bine Sever, Jakob Omerzel

stvo na Finskem, kjer smo se uvrstili v prvo polovico.

Jakob: Že prej omenjena zmaga proti Norveški, kjer smo bili vsi štirje na visokem nivoju. S to veliko zmago smo dokazali, da se lahko kosamo tudi s tistimi najboljšimi.

Liza: Tekma v Lozani, v mešanih dvojicah, kjer sem nastopila skupaj s Švicarjem Maximilianom Winzom. Čeprav se nisva poznala, sva v igri odlično sodelovala in

na koncu presenetila s sedmim mestom.

Kako ste se sploh začeli ukvarjati s curlingom?

Bine: Pri meni sta glavna krivca starša, ki sta curling igrala že pred menoj. Zelo hitro sem se tudi sam priključil, leta 2010, in mirno lahko rečem, da je curling naš družinski šport in vsakodnevna tema pogovorov.

Jakob: »Krivec« je družina Sever, v prvi vrsti Binetova

mami Eva. Spodbujala me je, naj poskusim in že s prvim treningom sem se zaljubil v ta šport. Začel sem leta 2013 ali 2014, zadnji dve leti pa sem tudi reprezentant. Nekaj časa sem vzporedno treniral še športno plezanje, a je na koncu »zmagal« curling. Liza: S curlingom sem začela pozno, leta 2016, na prepričevanja brata, ki se je s to športno panogo že ukvarjal. Ko sem enkrat začela, sem bila zelo navdušena, tako

nad curlingom kot novimi sotekmovalci.

Katera pozicija v ekipi vam najbolj ustreza?

Bine: Najraje mečem kot drugi. V Luzani sem bil skip in nadzoroval naše mete in planiral taktiko. Imam že kar nekaj izkušenj in se lahko prilagodim na vsakem mestu.

Jakob: Najraje mečem prvi ali drugi. V Luzani sem imel nalogo, da tako imenovani kamen mečem kot drugi.

Liza: Najbolj mi ustreza, da sem tretji metalec. To je odgovorna pozicija in sama se rada srečujem z izzivi. Nekaj nervoze občutim pred tekmo. Med tekmo mi pomagata adrenalina in bodrenje sotekmovalcev.

Kaj si želite doseči v curlingu?

Bine: Glavni cilj je uvrstitev na olimpijske igre leta 2026. Verjamem, da je z nekaj sreče in dobrim delom dosegljiv.

Jakob: Rad bi nastopil na olimpijskih igrah. Verjamem, da lahko ob trdem treningu uspem.

Liza: Želja so olimpijske igre, a pred tem me čaka veliko dela. Sedaj si želim, da bi dobro tekmovali v mladinski konkurenci, kasneje pa v članski.

Vsega konec pred četrtfinalom Alpske lige

Hokejisti so zaradi koronavirusa Alpsko ligo in državno prvenstvo zaključili brez končnega zmagovalca.

MATJAŽ KLEMENC

Kako se lahko stvari obrnejo v trenutku. V sredo, 11. marca, dopoldne, ko so šle v tisk prejšnje Jeseniške novice, še nič ni bilo govora o končanju Alpske lige. Dogovor vodstva lige je bil, da se v petek, 13. marca, dokončno pove, kdaj se bodo nadaljevali četrtfinalni boji v Alpski ligi. A zgodil se je nov scenarij. Vodstvo Alpske lige ni čakalo petka, 13., ampak so se že v sredo zgodaj popoldne odločili, da je letošnja sezona dokončno zaključena. Za enak scenarij se je odločila tudi Hokejska zveza Slovenije. Odpovedan je bil še en hokejski dogodek v Sloveniji, svetovno prvenstvo divizije 1A, ki naj bi bil v Ljubljani ob koncu aprila. Vse tri odpovedi so glede na situacijo popolnoma na mestu. Mogoče so s prekinitvijo Alpske lige malce zamudili – glede na razmere s koronavirusom v Italiji. Posebej če vemo, da se je en igralec HDD SIJ Acroni Jesenice na gostovanju pri na-

ših zahodnih sosedih okužil. V letošnji sezoni tako ne bomo dobili zmagovalca Alpske lige in slovenskega državnega prvaka. Kljub temu pa sezona ne gre popolnoma izbrisati iz spomina, saj so slovenski klubi odigrali številne tekme tako doma kot v tujini.

Spremenjeni in pomlajeni

Jeseniška članska hokejska ekipa je v sezono 2019/2020 vstopila spremenjena in pomlajena. Na trenerskem mestu je Marcela Rodmana zamenjal povratnik v Slovenijo Mitja Šivic. Klub je zapustilo (ali prenehalo igrati) kar nekaj pomembnih igralcev: Luka Kalan, David Rodman, Luka Bašič, Tadej Čimžar, Nik Pem, Erik Panče, vratarja Matt Climie in Clark Saunders, Philippe Paradis ter Mathieu Gagnon. Mogoče smo še koga pozabili, a vseeno dolg spisek igralcev, ki so v sezoni 2018/2019 imeli pomembno vlogo v ekipi. Najbolj zveneči okrepitevi pred novo sezono sta bila Jaka Ankerst in

Andrej Hebar. Od tujcev je bil na začetku sezone le mladi Srb Mirko Djumić. Sprehodimo se skozi odigrane del tekem HDD SIJ Acroni Jesenice v predčasno zaključeni sezoni. Sezono so odprli s Slovenskim pokalom. V četrtfinalu so z 20 : 0 premagali Maribor, v polfinalu pa Slavijo s 6 : 1. V finalu se je Olimpija bolje zna-

Jeseničani so skozi sezono imeli vzpone in padce, a ko jim je šlo za nohte in so jih praktično že vsi odpisali, so zaigrali najbolje.

šla na malem drsališču v Kranju in tekmo dobila z 8 : 4 ter s tem osvojila edino letošnjo lovoriko. Državno prvenstvo so odigrali do finala. Rezultati Jesenic v rednem delu so bili naslednji: Slavija 4 : 2, 5 : 1, MK Bled 11 : 0, 15 : 3, Hidria Jesenice 8 : 2, 8 : 1, Olimpija 3 : 4 (kazenski strelji), 0 : 7, Triglav 4 : 0, 6 : 2, Celje 14 : 3, 0 : 5 brez boja, Maribor 5 : 0 brez boja, 13 : 0 in po rednem delu

drugo mesto za Olimpijo. V četrtfinalu so bili dvakrat boljši od ekipe MK Bled (8 : 1, 4 : 1), v polfinalu pa od Slavije (7 : 4, 4 : 1).

V Alpski ligi so v rednem delu odigrali 34 tekem. Na 15 so zmagali (Linz 4 : 0, 6 : 0, Fassa 4 : 2, Dunaj 5 : 2, 6 : 1, Gardena 3 : 0, Kitzbühel 5 : 2, Feldkirch 4 : 0, Breitenwang 5 : 3, 7 : 0, Luste-

nau 6 : 1, Vipiteno 8 : 5, 5 : 1, KAC 5 : 1, 4 : 0), devet so jih izgubili (Fassa 2 : 5, Zel lam See 3 : 10, Pustertal 1 : 4, 1 : 4, Gardena 1 : 2, Rittner 1 : 4, Olimpija 0 : 7, Asiago 1 : 2, Lustenau 2 : 5), na petih so zmagali po podaljšku ali po kazenskih streljih (Zell am See 4 : 3, Feldkirch 2 : 1, Cortina 3 : 2, Salzburg 5 : 4, Asiago 2 : 1), pet pa so jih izgubili po podaljških ali kazenskih streljih (Rittner 4 : 5,

Kitzbühel 3 : 4, Cortina 3 : 4, Olimpija 3 : 4, Salzburg 3 : 4). Skupaj so osvojili šestdeset točk in se v zadnjem kolu s pomočjo Lustenaua uvrstili v ligo od 1. do 6. mesta oziroma neposredno v končnico. Prvo mesto po rednem delu je pripadlo Olimpiji z 81 točkami. V ligo za razvrstitev od 1. do 6. mesta je Olimpija vstopila s 4 točkami, Rittner s 3, Pustertal z 2, Cortina z 1 ter Asiago in Jesenice brez točk. Jesenice so deset tekem, posebej drugo polovico, odigrale odlično. Na petih tekmah so zmagale (Olimpija 3 : 2, 1 : 0, Rittner 1 : 0, Asiago 4 : 1, Pustertal 4 : 3), tri izgubile (Pustertal 2 : 4, Rittner 0 : 2, Cortina 3 : 5) in dve izgubile po podaljšku (Asiago 4 : 5, Cortina 4 : 5). Vrstni red je bil naslednji: 1. Pustertal 19, 2. Cortina 19, 3. Jesenice 17, 4. Olimpija 16, 5. Rittner 16, 6. Asiago 13. Pri izbiranju kot tretje po vrsti so se Jesenice med Rittnerjem in Asiagom odločili za slednjega. A kaj več se zaradi koronavirusa ni zgodilo.

Ekipa na pravi poti

Trener Mitja Šivic je šel z ekipo korak po korak in v odločilnih trenutkih iz nje znal potegniti maksimum. Med sezono so v ekipi dobili dva nova obraza. Vratarske vrste je okreplil Francoz Antoine Bonvalot. Iz kola v kolo je bil boljši, a se je zatem žal poškodoval. Priložnost so dobili Bolgar Ivan Stoynov, Urban Avsenik in Žiga Kogovšek. Avsenik in Kogovšek sta se pred prihodom Bonvalota menjavala v голу. Kogovšek je najbolje izkoristil priložnost in ob koncu proti Rittnerju in Olimpiji mrežo obdržal nedotaknjeno.

Strokovnemu štabu pa se je kot športni direktor pridružil Marcel Rodman.

Vodstvo kluba zagotovo že razmišlja o načrtih za novo sezono. Če v ekipi ne bo veliko sprememb, verjamemo, da lahko hokejisti pokažejo še več kot v letošnji sezoni. A že ta je pokazala, da gre ekipa na čelu s trenerjem Mitjem Šivicem po pravi poti.

ZANIMIVOSTI

Karanteno sta doživela že v Italiji

Hokejski trener Murajca Pajič je z ženo Mojco doživel strogo karanteno v Italiji, kjer živi in dela. Kot pravi, Italijani situacije dolgo niso jemali resno, po uvedbi najstrožjih ukrepov pa se je življenje skoraj povsem ustavilo. Domačine na Južnem Tirolskem skrbi zlasti, kako bo s turistično sezono.

URŠA PETERNEL

Eden od tistih, ki se je, še preden se je javno življenje ustavilo tudi v Sloveniji, s karanteno srečal v Italiji, je 58-letni Jeseničan Murajca Pajič. Kot hokejski trener dela in živi v mestecu Appi-

zatem, ko je bila tudi pri nas razglašena epidemija. Preventivno sta, kot sta povedala, ostala v izolaciji, medtem ko je sin Rok, ki je to sezono igral pri Appianu v italijanski ligi in v klubu delal kot eden od trenerjev, sicer pa živi na Češkem, po vrnitvi

Danes 58-letni Murajca Pajič je hokej igral med leti 1977 in 1998, začel je pri HK Kranjska Gora, zatem je igral za HK Acroni Jesenice, nekaj časa tudi za Olimpijo in zagrebški Medveščak. Je udeleženec zimskih olimpijskih iger v Sarajevu in devetih svetovnih prvenstev. Vse od zaključka hokejske kariere dela kot hokejski trener, zadnja leta v Italiji.

ano v bližini Bolzana v Italiji, ta čas je glavni trener in koordinator mladinskih selekcij v klubu Appiano. Na Južnem Tirolskem z ženo Mojco živita že sedem let, ob pozivu zunanjskega ministrstva, naj se slovenski državljani vrnejo domov, pa sta se tudi onadva vrnila na Gorenjsko, in to le nekaj dni

na Češko moral dva tedna preživeti v karanteni ...

V Appianu brez panike

Kot sta povedala, Italijani situacije dolgo niso jemali resno in zlasti v Appianu, kjer ni bilo veliko okuženih, niso občutili nobene panike. »Tako smo se lahko prosto gibali, normalno so potekale

Murajca Pajič z ženo Mojco / FOTO: OSEBNI ARHIV

vse aktivnosti. Šole so bile sicer zaprte, a je bil vaški trg ves čas poln otrok, mladine, polni so bili tudi lokali. Marsikdo je bil prepričan, da je panika okrog virusa pretira-

na,« je povedal Pajič. A od začetka marca so se ukrepi začeli stopnjevati, četrtega marca so prepovedali tudi treninge v klubu in vsa tekmovalna, tako da tudi sam ni

hodil na delo. Prepovedani so bili vsi javni dogodki, prireditve, zaprte so kinodvorane, dovoljene niso bile niti poroke niti pogrebi. Zaprli so tudi vsa smučišča.

»Z ženo sva načrtovala, da bova vsaj smučala, imava namreč letni vozovnici, a potem tudi to ni bilo več mogoče,« je povedal Pajič. Kot je dejal, se sam povsem strinja z najstrožjimi ukrepi, ki jih je sprejela italijanska vlada za zajezitev širjenja okužb, število umrlih se je namreč iz dneva v dan povečevalo.

Zjutraj v trgovino in takoj domov

Življenje v Italiji se je po uvedbi stroge karantene skoraj povsem ustavilo, gibanje v državi je postalo res omejeno in za to, da bi šel iz kraja bivanja, bi moral imeti res dober razlog. Na cestah so kontrole, tako da nista več mogla na obisk k prijateljem ali v nakupovalno središče v Bolzano.

»Ljudje gredo takoj zjutraj v trgovino, te so bile dobro založene in ničesar ni pri-

Eden od epicentrov izbruha koronavirusa v Italiji je Bergamo, kjer živi še en Jeseničan, Mirko Bogataj. Pogovor z njim bomo objavili v naslednji številki.

manjkovalo, potem pa so ves dan doma,« je povedal Pajič.

Kaj bo s turizmom na Južnem Tirolskem

Kot je poudaril, se je pogovarjal z mnogimi domačini na Južnem Tirolskem, ki se zvečine preživljajo s turizmom. Vsi se najbolj bojijo, kako bo z letošnjo turistično sezono. Običajno za veliko noč odprejo hotele, kampe, zdaj pa je večina gostov, med njimi je zlasti veliko Nemcev, počitnice že odpovedala. »Celotna regija živi od turizma, pohodništva, kolesarstva, tako da jih res skrbi, kako bo,« je še dodal Murajca Pajič.

Koronavirus! Stop!

KSENIJA NOČ,
MAG. ZDR. NEGE,
ZDRAVSTVENOVZGOJNI
CENTER JESENICE

December 2019. Vuhan, mesto v provinci Hubei, Kitajska. Približno dvanajst milijonov prebivalcev. Pojavila se je bolezen, ki se je začela širiti nenavadno hitro. Povzročitelj: koronavirus, popolnoma nov tip, poimenovali so ga SARS-CoV-2 (v nadaljevanju koronavirus), bolezen pa covid-19 (Svetovna zdravstvena organizacija WHO: Novel Coronavirus Disease 2019).

Koronavirusi spadajo med respiratorne viruse, torej tiste, ki povzročajo bolezni zgornjega in spodnjega dihalnega sistema. Med vsemi respiratornimi virusi je nam najbolj znan rinovirus, tisti, ki povzroča navaden prehlad. Med respiratorne viruse spada tudi virus gripe pa adenovirus in seveda že prej omenjeni koronavirusi. SARS-CoV-2 je popolnoma nov virus. Stakev, ki ga je že na začetku in na vrhu svoje spletne strani objavila WHO v zvezi s covidom-19, je: »Kar je znanega danes, ni nujno, da bo še veljalo jutri.« Medicina se je znašla pred neznanjo. Naravni gostitelji za koronavirus so netopirji. Zakaj je bolezen izbruhnila ravno v Vuhanu, se ugiba: veliko opravka s svežim mesom, velika gostota prebivalstva, velike množice ljudi, slaba higiena ... Bolezen se

je bliskovito širila in le nemo smo od daleč opazovali nekajdnevne gradnje gromozanskih bolnišnic, izmučene kitajske zdravstvene delavce v neprodušnih zaščitnih oblačilih in umirajoče, tako ljudi kot zdravnike. Ampak kar je daleč od oči, je daleč od srca.

Na Gorenjskem smo se decembra srečali z ošpicami in (sreča v nesreči) vsi zdravstveni delavci so ponovili pravila in algoritme preprečevanja nalezljivih bolezni. Bili smo pripravljani na ošpice, NIJZ pa nas je že januarja obvestil o pojavu novega koronavirusa. Ker je današnji svet ena velika globalna vas, smo se ob izbruhu doslej neznanne bolezni srečali tudi z uganjami, marginalnimi informacijami in teorijami zarote, ki so se širile po družbenih omrežjih. V začetku februarja se je koronavirus pojavil v Evropi, logična posledica našega hitrega življenja, potovanja, poslovnih povezav.

Kaj danes vemo o bolezni covid-19? Prenos je kapljičen in kontakten: torej preko umazanih rok in predmetov virus stopi v dihala (usta, nos), okužimo se s kihanjem, kašljanjem, pogovorom v neposredni razdalji z bolnim (v premeru dva metra), celo preko

zraka (najnovejša dognanja zaradi okužb ob več kot 15-minutnem zadrževanju večjega števila oseb v istem neprežračenem prostoru, od katerih je vsaj ena okužena). Inkubacijska doba, čas od okužbe do izbruha bolezni, je od 2 do 14 dni, povprečje okoli šest dni. Človek je kužen že pred pojavom bolezenskih znakov, koliko časa prej, je odvisno od vsakega posameznika in njegovega odziva na napad virusa. Opisujejo se naslednji simptomi oz. bolezenski znaki: povišana telesna temperatura, kašelj, težave z dihanjem, tudi bolečine v mišicah in splošno slabo počutje. Osemdeset odstotkov bolnikov ozdravi, bolezen preboli v blagi ali zmerni obliki, dvajset odstotkov je hudo bolnih. Nekateri bolezen prebolijo tudi praktično asimptomatsko. Podatki o trajanju bolezni so skopji, največkrat traja blaga oblika en teden, hujša, ki zahteva hospitalizacijo, pa tudi dva meseca. Umirajo večinoma starejši, zlasti moški in kronični bolniki. Večinoma. Ni pa nujno. Dr. Alojz Ihan, slovenski imunolog, pravi: virus si izbere gostitelja. Če mu ta ustreza, ga napade z vso silo. Povprečna svetovna smrtnost zaradi covid-19 je od dva do štiri odstotke

Dne 15. februarja se je zgodila Italija. Z nezadržnim širjenjem zaradi banaliziranja, neodgovornosti, nedoslednosti splošne populacije smo pri naših sosedih pričali kaosu, zlomu zdravstvenega sistema in soočenju s smrtno.

Koronavirus je med nami. Slovensko zdravstvo in vlada sta odreagirala po najboljših močeh. Treba je razumeti, da se s čim takim še nikoli nismo srečali. Epidemija je bila razglašena 12. marca 2020. Najpomembnejši odločevalci vsak dan ugotavljajo, analizirajo, načrtujejo najboljše. Tisti, ki smo nujno potrebni, delamo. Zdravstveni delavci zagotovo vsi. Ob pisanju tega prispevka (19. marca 2020) je najpomembnejše naslednje: potencialno smo vsi okuženi. Ali kot je rekel minister: Obnašamo se, kot da smo vsi okuženi. Najpomembnejša je samoizolacija oz. karantena. Vsaj 14 dni se izogibajmo vsem nepotrebni izhodom, izogibajmo se vsakemu v razdalji vsaj 1,5 metra. In to je smrtno resno, sploh če ste starejši ali kronični bolnik. Skrbimo za higieno rok in higieno predmetov, če uporabljamo rokavice, niso zadosti, če se z njimi dotikamo vsega in nato še svojega obraza. Nič ni narobe, če nosimo mas-

ke, če jo seveda imamo. Preizkušnja potrpežljivosti in samodiscipline je najpomembnejša. Ob blagih znakih bolezni ostanite doma, ob hujših znakih, kot so izredno visoka telesna temperatura in težave z dihanjem, pokličite osebnega zdravnika, po njegovem navodilu pa telefon vstopne točke na Jesenicah: 051 668 651.

V fazi, v kateri smo, upamo na najboljše: da je virus res občutljiv na vreme, ki se počasi segreva, da smo kot narod vestni, disciplinirani, natančni, zanesljivi in predvsem odgovorni in da širjenje bolezni ne bo potekalo po italijanskem scenariju. Znanstveniki so začeli klinično preizkušanje novih zdravil in resnično smo polni upanja. Za vse naj velja velika mera solidarnosti, strpnosti in potrpežljivosti. Namesto zaključka malo modificiran pregovor: Zdrav človek ima tisoč želja, kritik, mnenj, pogledov; bolan človek, zlasti tisti, ki je priključen na aparate v intenzivni enoti, pa ima le eno željo: da preživi.

Viri informacij v prispevku: www.gov.si www.nijz.si www.ecdc.europa.eu <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>

ZANIMIVOSTI

Z miselnimi izzivi je odraščala

Manca Bergant Baškovec je trenerka programa Brainobrain, ki je namenjen otrokom od četrtega do štirinajstega leta starosti. Kot pravi, je program mnogo več kot podaljšek matematike, saj pri otrocih razvija pozornost, koncentracijo, vizualizacijo, kreativnost ... Najboljša reklama je kar njen sedemletni sin Brin, ki na pamet računa težke matematične račune, pri katerih si Manca mora pomagati s kalkulatorjem ...

URŠA PETERNEL

Manca Bergant Baškovec je mlada zdravnica, po rodu Jeseničanka, ki je odraščala z miselnimi izzivi. Njen zdaj že pokojni oče Anton Dežman je bil soavtor delovnih zvezkov Računanje je igra, njena mama pa je učiteljica. In čeprav je Manca razmišljala o pedagoškem poklicu, se je odločila za medicino in danes dela v Splošni bolnišnici Jesenice kot specializantka hematologije. Kljub temu pa je uresničila tudi svojo željo po poučevanju otrok, saj v prostem času (ki ga ob štirih majhnih otrocih ni prav veliko) dela kot trenerka v programu Brainobrain v Kranju. »Program Brainobrain sem spoznala prek sina Brina. Prej smo živeli v Ljubljani, in ko je bil star štiri leta, ga je res vse zanimalo, poznal je številke, začel je brati ... Tako smo našli na Brainobrain ... Ko smo se preselili v Žirovnico, se je priključil skupini, ki deluje v Kranju. Ker je z mlajšimi otroki treba skupaj vaditi, tam pa so ravno iskali trenerja, sem

Manca Bergant Baškovec je Jeseničanka, ki z družino zdaj živi v Žirovnici. Je zdravnica, specializantka hematologije, zaposlena v Splošni bolnišnici Jesenice, in mama štirih otrok: Brin ima sedem let, Ridian štiri, Bria dve leti in Ronja štiri mesece. / FOTO: TINA DOKL

šla v to in zdaj sem že eno leto trenerka Brainobrain,« pripoveduje Manca Bergant Baškovec, sicer zdravnica in mama štirih majhnih otrok: Brin ima sedem let, Ridian štiri, Bria dve leti in Ronja štiri mesece. Kot pravi, jo je

program Brainobrain navdušil zlasti potem, ko je videla, kako zelo je Brin v kratkem času napredoval (mimogrede, v žirovniški osnovni šoli je preskočil razred in zdaj, pri sedmih letih, je že tretješolec).

V programu uporabljajo različne metode, osnova pa je računanje s starodavnim orodjem abak, to je z lesenim azijskim računalom. S pomočjo abaka otrok številke vidi, otipa in pri tem vključi vse čute. Sčasoma si abak le še vizualizira in ustvari mentalno sliko v glavi. Na višjih stopnjah se temu priključi še večopravnost, tako da si otrok lahko vizualizira več abakov naenkrat in istočasno rešuje različne račune. Brin, denimo, je že na sedmi stopnji od desetih, kar v praksi pomeni, da si Manca, ko pregleduje njegove račune, mora pri tem pomagati s kalkulatorjem ... Brin pa ima tako dobro vizualno predstavo, da na pamet izračuna denimo, koliko je 565 krat 7 ali 232 krat 8 ...

Program mentalnega in osebnoznega razvoja

Poleg mentalne aritmetike v program vključujejo tudi tehnike nevrolingvističnega programiranja. Kot pravi Manca, vse skupaj zveni kot neke vrste podaljšek matematike, a v resnici je Brainobrain mnogo več, je program mentalne-

ga in osebnoznega razvoja, saj spodbuja enakomeren razvoj leve in desne možganske polovice in povečuje možgansko zmogljivost. Metoda je enostavna in zabavna, a Manca poudarja, da temelji na ponovitvah, zato je nujno, da otrok vadi vsak dan 15 minut tudi doma, pri mlajših je nujno sodelovanje staršev. Srečanja sicer potekajo enkrat tedensko po dve uri, namenjena so otrokom od 4 do 14. leta starosti. Program zajema deset stopenj, vsaka stopnja traja tri mesece in pol do štiri mesece. Pri tem se krepijo pozornost, koncentracija, vizualizacija, kreativnost, fotografski spomin, domišljija, samozavest ... Manca pravi, da je najbolje, da otrok začne vaditi čim prej, vendar pa je vse odvisno od otrokove zrelosti. »V vsakem primeru pa metoda pomaga pri razvoju pozornosti, koncentracije in delovnih navad,« poudarja. Tako denimo Brin brez težav povsem samostojno naredi domačo nalogo za šolo in, sliši se neverjetno, pri sedmih letih zaključuje branje knjige o Harryju Potterju ...

Velika ljubiteljica družabnih iger

Manca pa je tudi velika ljubiteljica družabnih iger in želi spodbuditi družine, da bi jih čim večkrat igrali doma. Kot pravi, obstajajo zelo kakovostne družabne igre, ki spodbujajo otrokov razvoj in predstavljajo odlično alternativo zasvojljivim zaslonom. Upoštevati pravila igre in počakati, da prideš na vrsto, je za malčka odlična popotnica, otrokom, ki se težje vključijo v družbo, pa lahko igre pomagajo navezati socialne stike. Za mlajše otroke so primerne zlasti takšne, ki jih odigramo v dokaj kratkem času, krepijo koncentracijo, pozornost in spomin, obenem pa otrok ni preveč potr, tudi če ne zmaga, in na ta način krepi frustracijsko toleranco, ki mu še kako prav pride kasneje v šoli in življenju. »Zlasti super so sodelovalne igre, v katerih ni zmagovalca, ampak cela družina igra skupaj proti igri,« pravi Manca. In še nekaj: odlično je, da družabne igre igrajo stari starši z vnuki, saj je dokazano, da to pri starostnikih zavira razvoj demence.

Franc Jelenc: pesem za optimizem

USTVARJALCI ČASA (27. DEL)

JANKO RABIČ

Pesem od nekdanj blagodejno vpliva na razpoloženje ljudi, vliva optimizem v lepih in težkih časih. Osemindesetletni Franc Jelenc z Jesenic je moj stari znanec, kljub precejšnji starostni razliki se tikava, kar je zame posebna čast in spoštovanje do njega. Odlikuje ga velika ljubezen do zborovskega petja z izjemnim časovnim okvirjem. Leta 1944 so ga v rodni Bukovščici v Sevski dolini kot trinajstletnega fantiča k zboru povabile pevke, saj je zaradi vojne moških glasov manjkalo. Kot tenorist je prepeval v različnih zborih, najdlje, od leta 1968 naprej, v zboru Društva upokojencev Jesenice.

Skupaj 75 pevskih let, res neverjetno? "Da toliko let vztrajaš, je potrebnega predvsem veliko veselja do petja. Podarili so mi ga že moji starši, saj je bila v naši družini tradicija, da se je pelo. Od tu tudi dober posluš in glas. Seveda je treba skrbeti za zdrave glasilke. Ogromno pripomorejo ostali pevci in seveda dobri zborovodje." Je glas kdaj ponagajal? "K sreči nikoli, morda kakšen prehlad, sicer nič resnejšega. Sedaj se to malo pozna pri visokih tonih."

Pevci ste ambasadorji dobre volje, pesem ljudi združuje? "Že star pregovor pravi, da kdor poje, ne misli slabo. Ohranjamo našo slovensko pesem in s tem tudi slovenski jezik. Smo prijatelji z preostalimi v upokojenskem društvu in vsemi drugimi na nastopih in prireditvah. Veseli smo, če se na vajah pesmi prav in spevno naučimo in jih zapojemo poslušalcem v zadovoljstvo."

Tisoči nastopov, kakšni ostajajo nepozabni? "So zahtevni in čudoviti. Ponosen sem, da sem za naš upokojenski zbor 32-krat organiziral nastop na pevskem taboru v Šentvidu pri Stični, to je bilo vedno čudovito doživetje. Pa nastopi na Kongresu gerontologov v Cankarjevem domu v Ljubljani, v dvorani Vatroslav Lisinski v Zagrebu in številni drugi v Sloveniji, Avstriji in Italiji, še s Komornim zborom, ki ga je vodil Polde Ula-ga. Pa nastopi z upokojenskim zborom."

Franc je opravljal različne funkcije v ljubiteljski kulturi, v Kulturni skupnosti Jesenice, Zvezi kulturnih društev Jesenice, odborih pevskih skupin in zvez na Gorenjskem in v Sloveniji. V upokojenskem zboru je de-

Franc Jelenc

lal praktično vse, bil predsednik zboru, zamenjeval zborovodjo, pisal kroniko. Kako gleda na zborovsko petje na Jesenicah?

"Čuti se velik upad pri pevski dejavnosti v naši občini. V preteklosti so obstajali zbori na osnovnih in srednjih šolah. Mladi so prehajali v mešane, ženske in moške zборе, kasneje v upokojenske zборе. Interes je bil bistveno večji, ravno tako število pevcev. Na občinskih revijah so pevci nastopali s peštrim repertoarjem kvalitetnih pesmi. Danes ni več tako in tudi naš zbor ima vse

večje težave pri pridobivanju novih pevcev. Več pozornosti bo treba nameniti pevski dejavnosti, saj s tem ohranjamo pomemben del slovenske kulture in jezika." Pa je petje glavni hobi? "Je in bo. V mlajših letih sem veliko planinaril. Obredel sem veliko slovenskih gora, bil na Triglavu, ponosen sem na vzpon na Veliki Klek (Grossglockner) v Avstriji. Redno sem se udeleževal pohodov slovenskih železarn, saj je bilo prijetno druženje s sodelavci. Vedno se rad vračam v svoj rojstni kraj, v Bukovščico. Sprostim

se z nabiranjem zdravilnih rož za čaje, v posebno veselje mi je nabiranje gob. Z zadovoljstvom gledam po lepo urejenem vrtu in obilici cvetočih rož. Jeseni pobere dozorela jabolka na drevesih, ki sem jih sam cepil in zanje skrbel."

Koronavirus je temeljito spremenil naše življenje? "Stanje s to noro boleznijo je res skrb vzbujajoče, predvsem za stare ljudi. Vendar je treba imeti voljo, zaupanje vase, paziti se je treba in poslušati nasvete stroke, da ne pride do še česa hujšega. Trenutno pesem ne odmeva, saj ni vaj in nastopov, še na vsakdanji sprehod ne morem, čeprav bi srčno rad. Upam, da bo kmalu posijalo bolj zdravo sonce in pregnalo to nadlogo. Pevci se bomo spet srečali na vajah in z veseljem zapeli marsikatero veselo pesem, pa tudi ostalo življenje se bo vrnilo v ustaljene tirnice. Do takrat pa – pazite nase in ohranite spodbudne misli!"

Francu je vedno uspelo petje uskladiti z delom v Železarni, kjer je začel v livarni in kasneje 28 let delal v IBM-centru, ter družino. Za pevsko udejstvovanje je prejel več uglednih priznanj, leta 2013 plaketo občine Jesenice.

ZANIMIVOSTI

Ostanimo povezani in solidarni

S Heleno Maruško, specializantko transakcijske analize, ki ima na Jesenicah svetovalnico Oka, smo se pogovarjali o tem, kako si lahko pomagamo v sedanji situaciji. Kot pravi, je zelo pomembno, da ohranjamo socialne stike, pokličemo prijatelje, starše, sodelavce ... Najbolj pomembno pa je, da razmišljamo pozitivno in se brez slabe vesti lotimo tudi kakšnih zabavnih aktivnosti.

URŠA PETERNEL

Kako si lahko pomagamo sami, da obvladamo stres, strah, zaskrbljenost zaradi koronavirusa?

Razmere so naporne in vsekakor predstavljajo velik izziv, saj v naša življenja vnašajo negotovost in spremembe, ki jih nismo vajeni. Zato je povsem normalno, da občutimo strah, zaskrbljenost, morda tudi žalost in jezo. Imejmo v mislih, da gre za prehodno obdobje, ki pa od nas zahteva veliko mero potrpljenja, preudarnosti, odgovornega ravnanja in treznega razmišljanja. Zunanjega dogajanja ne moremo nadzorovati, lahko pa vplivamo na to, kako se bomo nanj odzvali. Zato je najbolje, da se osredotočimo na tisto, kar lahko obvladujemo, in to so zagotovo naše misli in naša dejanja. Ne dovolimo mislim, da v naših glavah slikajo najbolj črne scenarije. Zavestno jih usmerimo v sedanjost, v tukaj in zdaj, v to, kaj lahko v tem trenutku naredimo, da bi se počutili bolje. Pretirano razmišljanje o prihod-

Helena Maruško: »Čustvene stiske si lahko lajšamo tudi tako, da smo fizično in psihično aktivni. Pomembno je, da se dovolj gibamo, da smo v stiku z drugimi po telefonu ali spletnih kanalih, da si zadamo osebne izzive, ki nas motivirajo k akciji: prebrati knjigo, počistiti klet, opraviti spletni tečaj ...« / FOTO: OSEBNI ARHIV

nosti v nas lahko povzroči tesnobo in pripelje tudi do panike, kar nam ne koristi. Prav tako ni koristno, da prepogosto preverjamo informacije. Pomembno je, da v zmernosti spremljamo

novice, ki jih navajajo verodostojni viri. Dovolj je, če se z novostmi seznanimo enkrat do dvakrat na dan, in ne vsako uro.

Imate kakšen konkreten nasvet, kaj lahko pomaga?

Morda prevetrimo svojo garderobo, preuredimo sobo, zložimo slike v albume, pospravimo predale in omarice, narišemo sliko, začnemo pisati zgodbe ... Bodimo čim bolj ustvarjalni in pripravimo svoj seznam aktivnosti. Smiselno je, če smo zmerni pri odmerjanju časa, ki ga preživimo pred televizijskimi zasloni in računalniki, četudi je sedaj na voljo mnogo brezplačnih vsebin. Za psihično in fizično zdravje je pomembno, da smo aktiv-

ni. Prav tako je dobro, da poskrbimo za vsakodnevno sproščanje, lahko je to poslušanje umirjene glasbe, sproščujoča kopel, molitev, vodena meditacija, avtogeni trening, vaja čuječnosti ...

Zlasti za družine z otroki je biti 24 ur na dan skupaj, večino časa v zaprtem prostoru, lahko kar izziv ...

Vsekakor, a vsak izziv je hkrati tudi priložnost za rast in razvoj. Za družine z otroki je to obdobje lahko priložnost, da se še bolj povežejo med sabo, poglobijo odnose, se več pogovarjajo, družijo, spoznavajo. Seveda gre pričakovati, da bo prišlo do konfliktov in tudi neprijetnih trenutkov, ko si bomo vsi šli na živce.

Kaj lahko storimo, če čutimo, da smo čustveno preobremenjeni, na koga se lahko obrnemo? Če začutimo, da je čustveno breme preveliko, se lahko vedno obrnemo na organizacije, ki vsakodnevno ponujajo pomoč po telefonu: Klic v duševni stiski: 01/520 99 00 (vsak dan med 19. in 7. uro)

Zaupna telefona Samarijan in Sopotnik 116 123 (24 ur na dan, vsak dan, klic je brezplačen)

TOM – telefon za otroke in mladostnike: 116 111 (vsak dan med 12. in 20. uro, klic je brezplačen)

Vendar tudi to je del življenja in konflikti niso nujno slabi. Iz njih se lahko veliko naučimo, pomembno je, da jih ne pometamo pod preprogo, ampak se o njih iskreno in odprto pogovarjamo. Vsekakor je dobro, da se družine ob upoštevanju priporočil in omejitev vsaj enkrat dnevno odpravijo v naravo in na svež zrak, za starša pa je dobro, da se organizirata na način, da bo lahko imel vsak od njiju tudi nekaj časa zase.

Je pomembno, da ohranjamo socialne stike, si telefoniramo, pišemo SMS-e, elektronska sporočila ...?

Zelo pomembno je, še bolj kot kdaj koli prej, da ostanemo povezani in da ohranjamo socialne stike. Čeprav se ne moremo družiti v živo, se lahko med seboj povežemo po telefonu, prek spletnih aplikacij, socialnih omrežij ... Sedaj je čas, da pokličemo prijatelje, s katerimi se že dolgo nismo slišali, pogostejše pokličemo svoje starše oziroma starejše osebe, ki jih sedaj ne moremo obiskovati, komuniciramo s sode-

lavci, sosedi ... Ostanimo povezani in solidarni.

Kako pomembno je pozitivno razmišljanje in ohranjanje zdravega življenjskega stila?

Če bomo mislili negativno, se bomo tudi slabo počutili in v nas se bo sprožalo več stresnih hormonov, kar posledično neugodno vpliva tudi na naš imunski sistem. Po drugi strani pa: če razmišljamo pozitivno, občutimo prijetnejša čustva, se lažje bomo odprli in tudi lažje razmišljamo. Lahko si rečemo: 'Oh, situacija je tako brezupna, vse gre samo navzdol, le kaj bo jutri ...' in dovolimo, da nas misli zapeljejo v malodušje in nemoč. Lahko pa izberemo pozicijo moči in se zavestno odločimo razmišljati bolj konstruktivno: 'Situacija je zahtevna, vendar bo tudi to minilo. Kaj lahko v tem trenutku storim, da mi bo bolje?' V obeh primerih se situacija ni spremenila, vendar naše počutje se je. Če se bomo notranje počutili močne in pozitivne, bomo lažje in hitreje poiskali boljše rešitve.

Četudi smo zaskrbljeni in ne vemo, kaj bo jutri, ne smemo dovoliti, da nas preplavijo občutki nemoči ali panike, saj nas ti ohromijo in ovirajo naše sposobnosti za konstruktivno iskanje rešitev. V tako zahtevnih razmerah, pa naj se sliši še tako nenavadno, je zato pomembno, da si privoščimo tudi zabavne aktivnosti, ki v naših možganih sproščajo t. i. hormone sreče, za katere je znano, da na telo delujejo pomirjevalno in hkrati krepijo imunski sistem. Sedaj je čas, ko si jih lahko brez slabe vesti privoščimo.

Zlato priznanje Kseniji Noč

Zveza slovenskih društev za boj proti raku je podelila zlato priznanje vodji Zdravstvenovzgojnega centra Jesenice Kseniji Noč za dolgoletno prostovoljno delo.

URŠA PETERNEL

Magistrica zdravstvene nege z Jesenic Ksenija Noč, vodja Zdravstvenovzgojnega centra Jesenice, je ob letošnjem slovenskem tednu boja proti raku prejela zlato priznanje Zveze slovenskih društev za boj proti raku. Podelitev je potekala v Ljubljani. Kot so zapisali v obrazložitvi, je priznanje prejela za dolgoletno srčno, strokovno

prostovoljno delo v Gorenjskem društvu za boj proti raku na področju ozaveščanja prebivalstva o zdravem življenjskem slogu in skrbi za zdravje.

»Na Jesenicah priporočila proti raku niso obvisela v zraku,« so zapisali. Nočeva že vrsto let skrbi za ozaveščanje Jeseničank in Jeseničanov o raku, med drugim tudi prostovoljno vodi skupino onkoloških bolnikov.

Ksenija Noč z zlatim priznanjem

Pogovor in pomoč v času epidemije

URŠA PETERNEL

V času širjenja koronavirusa in razglasitve epidemije številni občutijo zaskrbljenost, tesnobo in strah. V Zdravstvenem domu Jesenice nudijo psihološko podporo v obliki kratkih razbremenilnih pogovorov. Potekajo prek telefona, vsak delovni dan med 7. in 14. uro, na telefonski številki 04 5868 127. V primeru zasedene linije ali izven delovnega časa lahko sporočite svojo telefonsko številko s pripisom, da želite pogovor s psihologinjo, na e-naslov alenka.rant@zd-jesenice.si. Pomoč pa nudi tudi nevlad-

na humanitarna organizacija Ozara Slovenija, ki ima na Jesenicah že več let pisarno za informiranje in svetovanje za ljudi s težavami v duševnem zdravju.

Kot so sporočili, se zavedajo, da trenutna situacija prinaša ogromno stisk ljudi, kar opažajo tudi pri svojih uporabnikih, zato so pripravljene pomagati in prisluhniti tudi ostalim občanom Jesenic, ki bi si želeli pogovora. Pokličete jih lahko od ponedeljka do petka med 8. in 15. uro na telefonski številki 031 758 063 in 04 583 6200 oziroma jim pišete na elektronski naslov maja.kuncic@ozara.org.

ZANIMIVOSTI

Matematiko poučevala tudi kitajske skakalke

Mlada jeseniška zakonca Tanja in Alen Škrbo sta poslovno priložnost našla v inštruiranju. Odprla sta podjetje in najela pisarno na Spodnjem Plavžu, ki sta jo spremenila v prijeten prostor za učenje matematike, angleščine, fizike in mehanike.

URŠA PETERNEL

»Učenci osnovnih šol večinoma potrebujejo pomoč vse leto in z njimi delava redno. Učenci srednjih šol poiščejo pomoč, ker želijo po-

praviti negativne ocene. Nekateri pa pridejo na inštrukcije, da bi svoje že tako dobre ocene še izboljšali,« pravita. Kot dodajata, pa bi vsem učencem priporočala, da bi na inštrukcije za pred-

met, ki jim povzročata težave že nekaj časa, začeli hoditi že ob začetku šolskega leta. Veliko lažje je namreč delati sproti kot pa potem, ko je snovi že preveč,« pravita Tanja in Alen Škrbo, mlad zakonski par z Jesenic, ki se je nedavno začel poklicno ukvarjati z inštruiranjem osnovnošolcev in srednješolcev.

»Oba sva obiskovala Višjo strokovno šolo za gostinstvo, velnes in turizem Bled. Jaz sem pred dvema letoma diplomirala, Alenu pa manjka le še diploma, tako da je trenutno po izobrazbi gimnazijski maturant. Nedavno je prostovoljno poučeval otroke v Hiši sreče, kjer si je nabral precej izkušenj, hkrati pa je tudi spoznal, da veli-

ko otrok potrebuje inštrukcije, izvajalcev pa je bolj malo. Tu je prepoznal poslovno priložnost,« o začetkih pripoveduje Tanja. Z Alenom sta pogumno stopila na podjetniško pot in ob pomoči info točke VEM, ki deluje na RAGOR-ju, uredila vso potrebno dokumentacijo. Včlanila sta se tudi v projekt Coworking Plavž, ki mladim podjetnikom pomaga na začetku njihove poslovne poti, in najela pisarno v poslovni stavbi RAGOR-ja na Spodnjem Plavžu. »Pisarna je najina posebnost in po najinem mnenju tudi velika prednost. Inštrukcije po navadi potekajo na domu, kar je velikokrat lahko neprijetno tako za inštruktorja kot za

Tanja in Alen Škrbo sta mlada zakonca, ki sta poslovno priložnost našla v inštruiranju.

učenca,« ugotavljata. Inštruirata matematiko, angleščino, fiziko in mehaniko. Inštrukcije so namenjene osnovnošolcem in srednješolcem pa tudi odraslim, ki se izobražujejo ob delu. Kot sta povedala, je največ zanimanja za inštrukcije iz matematike.

Tanja in Alen sta si nabrala že kar nekaj izkušenj, čisto posebna pa je bila Tanjina izkušnja z inštruiranjem dvanajstih mladih Kitajk, ki živijo v Sloveniji in pod vodstvom Primoža Peterke tre-

nirajo skoke. Tako je Tanja nekajkrat tedensko hodila v Podkoren, kjer jim je pomagala pri učenju matematike. Ob treniranju se namreč dekleta šolajo na daljavo in od učiteljev iz Kitajske dobivajo zapiske. »Inštrukcije so potekale s prevajalko, skupinsko, v njihovi učilnici. Na ure inštrukcij sem se pripravljala kar iz njihovih testov, ki so v kitajščini. Dobro, da so matematični znaki po cellem svetu enaki! To je bila zame res nepozabna izkušnja,« je povedala Tanja.

Pisarna v stavbi RAGOR-ja na Spodnjem Plavžu, kjer potekajo inštrukcije.

Volk, ki je iskal pravljico

Lutkovna skupina je pripravila prvo predstavo.

URŠA PETERNEL

V Gledališču Toneta Čufarja Jesenice je v letošnji sezoni zaživela lutkarska dejavnost. Elizabeta Žnidaršič Stefanciosa - Erži je namreč osnovala skupino Lutkovna raziskovanja in pred kratkim na oder postavila svojo prvo lutkovno predstavo O volku, ki je iskal pravljico. Avtorica besedila je Mojiceja Podgoršek, za vse drugo – priredbo, scenarij, dramaturgijo, režijo, sceno, izbor glasbe in iz-

delavo lutk – pa je poskrbela Elizabeta Žnidaršič Stefanciosa - Erži. V predstavi kot lutkarice nastopajo štiri osnovnošolke: 12-letna Mateja Alexandre Roberto Ruiz, 12-letna Lana Dijak, 13-letna Jona Bajželj in sedemletna Ayleen Mujagić.

»Za premierno leto smo izbrali simpatično besedilo slovenske avtorice Mojiceje Podgoršek, ki nam je dalo možnost, da se otroci seznanijo s kar najširšim izborom možnih lutk in ga raziskuje-

jo, saj zgodba ponuja kolaž krajših epizod, v katere zaidede volk, za vsako od teh pa smo izbrali drugo vrsto lutke. Tako so se mlade lutkarice srečale z lutko na palico, namizno lutko, mimično lutko, ročno lutko. Med samimi vajami pa smo se seznanili tudi z drugimi vrstami lutk. Učenci so zelo delavni, ustvarjalni, z veliko lastnimi, tudi zelo humornimi idejami,« je povedala Elizabeta Žnidaršič Stefanciosa.

Lokalna novica je kraljica

Gorenjski glas je najbolj bran časopis na Gorenjskem, ki izhaja že 73 let. Raziskava branosti kaže, da branost narašča, in v letu 2019 je imel Gorenjski glas kar 65.600 bralcev. Tudi letos bo časopis v vaše domove vsak torek in petek prinašal gorenjske novice, ki jih ne morete najti nikjer drugje.

Vabimo vas, da tudi vi postanete del naše velike družine naročnikov!

Naročniki Gorenjskega glasa so pri plačilu letne naročnine deležni 25 odstotkov popusta, pri polletnem 20 odstotkov, pri rednem mesečnem plačilu pa 10 odstotkov popusta. Vse informacije o naročnini so vam na voljo po telefonu št. 04/201 42 41 ali po elektronski pošti: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Prvi mesti Neže in Nika

URŠA PETERNEL

Na polfinalnem tekmovanju za državno prvenstvo osnovnih šol v skokih z male prožne ponjave v Škofji Loki je tekmovalo tudi trideset akrobatov Partizana Jesenice. Dosegli so nekaj lepih uvrstitev (omenjamo uvrstitve do dvajsetega

mesta). Med najmlajšimi dečki je zmagal Nik Vesko- vič, med najmlajšimi deklicami se je z 9. mestom izkazala Lana Hočevnar, 17. je bila Zala Čufer, 20. pa Zoja Hrovat. V kategoriji mlajših dečkov je bil Anže Noč 16. Med mlajšimi deklicami je bila izredna Neža Rižmarič Hladnik. Osvojila je

prvo mesto med 126 posameznicami in se uvrstila v finale državnega prvenstva. Njena ekipa OŠ Žirovnica je zasedla odlično 6. mesto, ekipa OŠ Prežihovega Vornanca Jesenice pa je bila 8. Starejša deklica Seldijana Bajrektarevič je med 71. tekmovalkami zasedla 16. mesto.

Tri uvrstitve med deset

MATJAŽ KLEMENC

V Radovljici je bila tekma športnih plezalcev v tekmo- vanju iRCC. Merili so se v

balvanih. Jeseniški plezalci so dosegli tri uvrstitve med prvo deseterico. Pri fantih U12 je bil Rene Kokalj deveti, pri dekletih U16 se je

Rosa Rekar uvrstila na peto mesto, pri fantih, starejših od 16 let, je bil Emil Dautovič deseti. V Radovljici bi se plezalci morali meriti na balvanih še v Zahodni ligi, a je tekma zaradi koronavirusa odpadla.

ZANIMIVOSTI

Nova razstava Franca Črva Biti človek

JANKO RABIČ

Člani Foto kluba Jesenice letos nadaljujejo organizacijo razstav v Foto galeriji Mercator center Jesenice. V januarju so se s portreti predstavili člani gorenjskih fotografskih društev, v februarju so člani Foto kluba Jesenice Janez Kramar, Marjan Debelak in Janez Vrzel prikazali utrinke z letalskega mitinga

v Zeltwegu v Avstriji. Za tretjo razstavo je poskrbel legendarni fotograf in častni član Foto kluba Jesenice Franc Črv, ki tudi pri 91 letih ostaja zvest tej ljubiteljski dejavnosti. Iz obsežnega bogastva pogledov skozi fotografski objektiv je izbral nekaj motivov različnih dogodkov iz vsakdanjega življenja in portretov ljudi. Franc Črv se z ljubiteljsko

fotografijo ukvarja že več kot šestdeset let. V tem času je pridobil številne fotografske nazive. Je mojster fotografije Fotografske zveze Slovenije, ima več najvišjih mednarodnih fotografskih nazivov. Sodeloval je na več kot petsto razstavah v Sloveniji in drugih državah, pripravil vrsto samostojnih razstav ter prejel več kot 130 nagrad in priznanj.

Zimska balinarska liga na baliniščih v Bazi

JANKO RABIČ

Člani Balinarskega kluba Jesenice od lanskega novembra naprej na baliniščih v Bazi na Jesenicah organizirajo zimsko rekreacijsko ligo. Nastopa osem ekip s Hrušice, Jesenic, iz Žirovnice, Lesc in Radovljice. Za

tekmovalce, ki nastopajo v različnih slovenskih ligah, je ta liga priložnost za dobre zimske treninge in uigravanje, za ljubiteljske balinarje pa priložnost, da od njih nabirajo dragocene izkušnje. S svojo ekipo nastopa tudi Dejan Tonejc iz Lesc, večkratni svetovni balinarski

prvak in dobitnik več drugih odličij z največjih tekmovalcev. Po dveh tretjinah tekmovalcev je njegova ekipa na prvem mestu, druga je ekipa Jesenic in tretja ekipa Žirovnice. V začetku marca so zaradi širjenja koronavirusa ligo prekinili in na baliniščih ustavili vse aktivnosti.

Kvalitetni napredek pihalnega orkestra

Na novoletnem koncertu so se godbeniki še posebno razveselili priznanja in nagrade Ministrstva za kulturo Republike Slovenije. Letos bodo lahko v studiu RTV Slovenija posneli skladbe projekta Ljudska zgodba.

JANKO RABIČ

Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora desetletja bogati kulturno dejavnost v dveh sosednjih občinah. Poleg lastnih uspešnih samostojnih koncertov je nepogrešljiv člen pri izvedbi največjih prireditvev in srečanj. Na februarjskem delovnem srečanju je predsednik orkestra Anton Justin med drugim poudaril, da so lani s 44 nastopi uresničili zastavljene cilje.

Največji zalogaj je bil izvedba praznovanju 145-letnice jese-niških godb, prav tako so imeli veliko dela s srečanjem

orkestru treh dežel v Kranjski Gori in novoletnima koncertoma na Jesenicah in v Kranjski Gori.

Pomemben lanski dosežek je bil tudi vpis orkestra v register nesnovne kulturne dediščine na temelju budnic, ki jih izvaja. Anton Justin se je posebej zahvalil ravnateljici Glasbene šole Jesenice Martini Valant za izposojno glasbil za izvedbo novoletnega koncerta. Dobro in zavzeto delo ter kvaliteten napredek v tej glasbeni zvrsti je poudaril dirigent Dejan Rihtarič. Na novoletnem koncertu so se godbeniki še posebno razveselili priznanja in

nagrade Ministrstva za kulturo Republike Slovenije. Letos bodo lahko v studiu RTV Slovenija posneli skladbe projekta Ljudska zgodba, ki ga je leta 2017 zasnoval umetniški vodja in dirigent Dejan Rihtarič. Vsebuje sedem skladb, v katere so vpleteni motivi ljudski pesmi. Z njim so se večkrat uspešno predstavili na več koncertih skupaj z mezzosoprano Moniko Bohinec, tenoristom Klemenom Torkarjem in zborom Vox Carniola. Godbeniki upajo, da jim bo v tej zasedbi uspelo posneti skladbe, ki jih bodo potem izdali na zgoščenki.

Član kvarteta tudi učitelj

V Glasbeni šoli Jesenice so gostili Slovenski kitarški kvartet.

URŠA PERNEL

V okviru glasbenega abonmaja so konec februarja v Glasbeni šoli Jesenice gostili Slovenski kitarški kvartet. Sestavljajo ga štirje slovenski kitaristi, ki so diplo-

mirali na Akademiji za glasbo v Ljubljani: Izidor Erazem Grafenauer, Mario Kurtjak, Simon Krajncan Fojkar in Aljoša Vrščaj. Skupaj igrajo od leta 2012, redno koncertirajo po Sloveniji, Hrvaški in Avstriji

ter pripravljajo različne zanimive in odmevne projekte. V Glasbeni šoli Jesenice so posebej ponosni, da je eden od članov kvarteta tudi učitelj kitare in vodja aktiva brenkal na šoli Simon Krajncan Fojkar.

Slovenski kitarški kvartet / FOTO: SAŠO VALJAVEC

Pestra ustvarjalnost na ljubiteljskem področju

JANKO RABIČ

Sedemnajst ljubiteljskih kulturnih društev, klubov in skupin v občini Jesenice vsakoletno ustvarja paleta dejavnosti. V njih posamezniki udeležujejo svoja hotenja in želje na različnih ustvarjalnih področjih in s tem dajejo pomemben prispevek kulturi in širše – identiteti slovenskega naroda. Združujejo se v Zvezi kulturnih društev Jesenice, kjer se dogovarjajo o skupnih priredit-

vah, rešujejo aktualne probleme in izvajajo različna izobraževanja. Na februarjski skupščini je predsednik zveze Miloš Možina v poročilu predstavil lanskoletno uresničevanje zastavljenih ciljev. Glavna pozornost je bila namenjena izvedbi osrednje občinske prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku s podelitvijo priznanj zaslužnim ljubiteljskim kulturnim ustvarjalcem. Društva so izvajala svoje dejavnosti z utečenimi

dejavnostmi in prireditvami. Uspešno so se vključila v Teden ljubiteljske kulture in sodelovala na Kulturni mavrici Jesenic. Med prihodnjimi nalogami so na skupščini poudarili skrb za pomlajevanje svojih vrst, še večje sodelovanje med društvi in obveščanje o dejavnostih in prireditvah. Še posebno zahtevna bo naloga zbiranja gradiva o zgodovini ljubiteljske kulturne dejavnosti na Jesenicah in okolici za naslednji Jeseniški zbornik.

Gorenjski Glas
www.gorenjski-glas.si

**informativen
pozitiven
domač
priljubljen**

izhaja vsak torek in petek

**naročite se in prihranite:
04/201-42-41, narocnine@g-glas.si**

ZANIMIVOSTI

Utečene dejavnosti planincev

Priprave na letošnjo novo sezono so sicer začeli že januarja, vendar so ob širjenju koronavirusa delo takoj prilagodili nastalim razmeram. Za nedoločen čas so prestavili volilni občni zbor, zaprli Erjavčevo kočo na Vršiču, ki je sicer odprta tudi v zimskih mesecih, prav tako je zaprta pisarna društva.

JANKO RABIČ

V Planinskem društvu Jesenice preteklo leto ocenjujejo uspešno na več področjih. Različne utečene dejavnosti so potekale v alpinističnem, športnoplezalnem, mladinskem in izletniškem odseku. Bilo je nekaj kadrovskih težav pri posameznih odsekih, vendar jih z dobro voljo rešujejo, tako da pričakujejo nemoteno delo naprej. Prizadevni in uspešni so bili markacisti pri obnovi, vzdrževanju in trasiranju novih planinskih poti. Društvo je lani na vseh petih postojankah beležilo velik obisk planincev in drugih obiskovalcev gora. Ustvarjeni dohodek jim je omogočil izvedbo več pomembnih obnovitvenih in vzdrževalnih del na postojankah. Največ sredstev so vložili v Tičarjev dom na Vršiču, kjer so nadaljevali obnovo sob in sanitarij. Na drugih postojankah so izva-

jali različna vzdrževalna in obnovitvena dela, kupili različno opremo za kuhinje in druge potrebe.

S pripravami na letošnjo novo sezono so sicer začeli že januarja, vendar so ob širjenju koronavirusa delo takoj prilagodili nastalim razmeram. Za nedoločen so prestavili volilni občni zbor, zaprli Erjavčevo kočo na Vršiču, ki je sicer odprta tudi v zimskih mesecih, prav tako je zaprta pisarna društva.

Na februarjski seji upravnege odbora so sklenili, da bodo v prihodnje, ko bodo to dopuščale razmere, glavno pozornost namenili obnovi Koče na Golici. Namestili bodo nove zunanje sanitarije ter posodobili odvajanje odpadnih voda iz koč. Letos bodo v društvu obeležili tudi dva jubileja. Sto let bo stara Lipovčeva kočica nad Gozdom - Martuljkom, ki je v upravljanju mladinskega odseka. Je zaprtega tipa za dejavnosti odseka, po dogo-

Ko bodo dopuščale razmere, bodo glavno pozornost namenili obnovi Koče na Golici. Namestili bodo nove zunanje sanitarije ter posodobili odvajanje odpadnih voda iz koč.

voru pa tudi za druge skupine. Zaradi dotrajanosti načrtujejo več obsežnejših obnovitvenih del.

Poleg tega letos mineva sedemdeset let, odkar so člani društva nekdanjo italijansko vojaško opazovalnico preu-

redili v skromno zavetišče. Odprli so ga 6. avgusta leta 1950. Leta 1983 so na temeljih starega zgradili novega,

vsa leta pa predvsem služi za počitek in prenočevanje planincev na poti na priljubljeni vrh Jalovec.

Plakete in nagrade učencev glasbene šole

Uspešno so nastopili na državnem in mednarodnem tekmovanju.

URŠA PETERNEL

Na 49. Tekmovanju mladih glasbenikov Slovenije sta odlično nastopila dva učenca Glasbene šole Jesenice. Trobentač Nejc Vidmar je prejel srebrno plaketo (njegov mentor je Gašper Breznik), tolkalist Žiga Skrt Lovše pa zlato plaketo (mentor je Boštjan Gradišek). Na državno tekmovanje se je uvrstil tudi hornist Lovro Geržina, vendar je bilo tekmovanje zaradi epidemije

prekinjeno, tako da hornisti niso prišli na vrsto, je povedala pomočnica ravnateljice Glasbene šole Jesenice Klavdija Jarc Bezljaj. Na mednarodnem tekmovanju Davo-

rin Jenko v Beogradu pa sta flavtistki Lara Reš in Sara Sedovšek osvojili tretji nagradi, flavtistka Mojca Možina pa drugo nagrado. Mentoricca vseh je Barbara Einfalt.

rin Jenko v Beogradu pa sta flavtistki Lara Reš in Sara Sedovšek osvojili tretji nagradi, flavtistka Mojca Možina pa drugo nagrado. Mentoricca vseh je Barbara Einfalt.

Trobentač Nejc Vidmar / FOTO: SAŠO VALJAVEC

V ZAHVALO ZDRAVSTVENIM DELAVCEM SB JESENICE

Šestega marca smo objavili novico, da se bodo vse tekme četrtfinala Alpske lige prestavile, nekaj dni kasneje pa je bilo jasno, da se je hokejska sezona tako na Jesenicah kot v ostalih klubih, ki so del Alpske lige, končala brez zmagovalca. Koronavirus se je v nekaj tednih razširil praktično po celem svetu, dotaknil pa se je tudi življenj Slovenk in Slovencev. Športno in družabno življenje sta se ustavila, posledice pa bodo čutili praktično vsi športni klubi v Sloveniji. Kakšne bodo te posledice, bo verjetno znano v prihodnjih mesecih, dejstvo pa je, da jim ne bo mogel uiti niti naš hokejski klub.

V teh dneh, ko nas večina čas preživlja doma, pa so virusu vsakodnevno izpostavljeni predvsem zdravstveni delavci, policisti, gasilci in drugi, ki si zaradi narave dela ne morejo privoščiti, da bi se zaprli med zidove svojega doma. Njihovo delo je odgovorno in vsakodnevno rešuje življenja mnogih. Zato je še toliko bolj pomembno, da spoštujemo njihova žrtvovanja in – če je le možno – ostanemo doma. Ob vseh težavah, ki jih je v naša vsakodnevna življenja prinesel virus, velikokrat pozabljamo, da so predvsem zaposleni v bolnišnicah in zdravstvenih domovih za ceno reševanja življenj zapustili svoje družine. V našem klubu smo zaradi nedavnih dejanj izjemno ponosni

na člane naše navijaške skupine Red Steelers Ultras Jesenice in na našega sponzorja Gostilnico in pizzerijo Chill. Člani navijaške skupine so najprej nasproti SB Jesenice obesili transparent v podporo vsem zdravstvenim delavcem, danes pa so skupaj z Gostilnico in pizzerijo Chill zdravnikom in medicinskim sestram dostavili kar trideset pic.

Vsekakor je bila to gesta, ki si zasluži vse spoštovanje in je hkrati tudi dokaz, da je kljub težkim časom čut za sočloveka na Jesenicah še vedno prisoten. Upamo, da bosta ti dve potezi navdihnili še koga, člani hokejskega kluba pa se jim bomo s podobno potezo pridružili že kmalu in se s tem zahvalili zdravstvenemu osebju SB Jesenice.

VEČ NA WWW.HDDJESENICE.SI

ZANIMIVOSTI

Sudoku s končno rešitvijo

		5		2		9		
	4		1		7		2	
3								5
2	9		4	3	6		7	
	5		8	9	1		3	2
4								6
	3		2		8		9	
		7		4		3		

Sestavil: Cveto Erman

Mrežo izpolnite tako, da bodo vsaka vrstica, vsak stolpec in vsak manjši kvadrat vsebovali številke od 1 do 9. Ob pravilni rešitvi boste v označeni vrstici, če zamenjate številke s črkami (1=V, 2=N, 3=D, 4=O, 5=R, 6=Z, 7=Ž, 8=S, 9=T), od leve proti desni prebrali rešitev. Rešitev iz prejšnje številke je BRIZGANEC.

Nagrajenci križanke iz prejšnje številke

Pravilno geslo je DOBRA HRANA PRIJAZNA STREŽBA. Sponzor križanke je Gostilna pri Jurču, Blejska Dobrava 117a. Vabljeni na dobro hrano, kosila, malice s prijazno postrežbo. Nagrajenci so: 1. kosilo za dve osebi: **Branka Hudovernik**, Hrušica; 2. malica za dve osebi: **Ana Vezzosi**, Jesenice; 3. malica za dve osebi: **Alojzij Rus**, Smokuč. Nagrajence prosimo, da se za nagrade oglasijo v Gostilni Jurč, ko bodo razmere glede koronavirusa to dopuščale.

Kuskus tudi za cmoke

Ko se na vrtu pojavi drobnjak in da porabimo lansko vloženo in tudi zamrznjeno zelenjavo, skuhamo polnovredno, okusno in zdravo jed s kuskusom. S kuskusom pa lahko pripravimo tudi slastne slivove cmoke, ki se ne razkuhajo tako hitro kot tisti iz krompirjevega testa ali testa s skuto in moko.

JELKA KOSELJ

Kuskus z zelenjavo, čičerko in drobnjakom

Za dve osebi potrebujemo: pol zavitka (12 dag) kuskusa, za oreh masla, 1 čebulo, 4 stroke česna, 2 žlici oljčnega olja, nekaj rezin pancete (po želji), 40 dag razne zelenjave: bučke, paradižnik, korenje, sladki krompir, 1 dl zelenjavne jušne osnove, 1 žlico kisa, sol, poper, pest svežega ali žlico suhega peteršilja, svež drobnjak, kurkumo za posutje ter 24 dag kuhane čičerke (ena pločevinka).

Priprava: Za kuskus potrebujemo 2 dl vode, maslo in žličko soli. Ko voda zavre, damo vanjo kuskus, premešamo, odstavimo z ognja, vmešamo maslo in za 5 minut pokrijemo. Nato kuskus pustimo na toplem. Medtem pripravimo zelenjavo. V ponvi segrejemo olje

in na njem prepražimo sesekljano čebulo in česen. Dodamo rezinice pancete, nato pa še na koščke narezano zelenjavo. Vse malo popražimo. Zalijemo z jušno osnovo in dušimo 20 minut. Začinimo s kisom, soljo in poprom.

Čičerko dobro splaknemo, odcedimo in dodamo k zelenjavi. Vse kuhamo še 5 minut. Topel kuskus prilozimo k zelenjavi in posujemo s sesekljanim drobnjakom, zelenjavo pa še z zmleto kurkumo, ki je koristna za naš imunski sistem.

Slivovi cmoki s skuto in kuskusom

Skuhani cmoki s kuskusom so bolj kompaktni in se ne razkuhajo tako hitro kot tisti iz krompirjevega testa ali testa s skuto in moko.

Za 14 cmokov potrebujemo: 50 dag pasirane skute, pol zavitka (12 dag) kuskusa,

8–10 dag stopljenega masla, 2 jajci in sol. Za polnjenje potrebujemo 20 dag suhih (lahko pa svežih) sliv brez koščic, za posutje pa na maslu prepražene drobtine, sladkor in cimet.

Priprava: Maso zamesimo v skledi in jo pokrito pustimo počivati več ur. Nato z mokrimi rokami oblikuje-

mo cmoke tako, da v sredino damo slivo. Cmoke kuhamo v vreli slani vodi, kjer naj počasi vrejo 15 minut. Nato jih odcedimo in zabelimo ter posujemo s sladkorjem in cimetom. Poleg ponudimo še slivov kompot z malo limoninega soka – da koristno porabimo suhe slive, ki so nam še ostale.

Zaradi trenutne situacije s koronavirusom križanke začasno ne bodo nagradne. Treba se je držati omejitev, ki so predpisane, da po nepotrebem ne hodimo ven, tudi na pošto, in ne obremenjujemo tam zaposlenih, ki delajo v težkih razmerah. **Spoštujmo navodila in ostanimo zdravi, ostanimo doma.** Takoj ko se bodo razmere umirile, pa bo avtor križank Cveto Erman že spet pripravil nagradne križanke z zanimivimi nagradami za izžrebane reševalce.

										1	12		
AVTOR: CVETO ERMAN	MANJŠE ZVEZDE	TUKAJ VPIŠETE REŠITVE SUDOKUJA	SMUČARSKO SREDIŠČE NA ŠVEDSKEM	VOZARNA ZA TRAMVAJE	EVGEN JURČIČ	OBMETAVANJE S KAMNI	URESNIČITE BESEDE IZOLACIJA, VZDRŽNOST, OSAMITEV...	PRIPRAVA Z OGRAJICO ZA OTROKE PREDEN SHODI	JELENOV GLAS, KI SE GONI	PRIIPADNIK DAVNEGA SEMITSKEGA PLEMENA	ULIČNA ZAPREKA, OVIRA	2	13
PIJAJČA, KI SE PRIPRAVI S KUHANJEM ZDRAVILNIH RASTLIN							GARJE					3	14
OSKRBA IN NEGA ŽIVALI ZA PRODAJO							GORSKI VZPON	6					
ZABUHLINA V TKIVU, VODENA BULA					NAŠ IGRALEC IN KANTAVTOR (IZTOK) DEL SRAJCE OB VRATU							4	10
KEMIJSKI ZNAK ZA CIRKONIJI			IZOTOP TORIJA					7	DO RE. ?? FA. SO.	ČLAN PREDSTAVNIŠKEGA TELESA		5	15
BAKRENA POSODA ZA KUHANJE KAVE			POVEZOVALEC SISTEMOV						IME PEVCA BARANJA	IME SLOVNIČARJA BOHORICA		6	1
UTELEŠENJE, POOSEBLJENJE BOGA												7	5
CARINA, MITNINA		3			VRSTA JABOLK							8	10
OKSID NA ŽELEZU									MLADA KRAVICA			3	9
ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK DOBIMO SE KASNEJE	VDOLBINA NA ZEMELJSKI POVRŠINI PO KATERI TEČE VODA	POSMEHLJIVEC	KRAJ V SLOVENSkih GORICAH	IČA PUTRIH	DRUŽINA GLODALCEV	SPOŠTUJTE NAVODILA, LE TAKO BOMO USPELI	IZDELOVALEC ŠKAFOV ČEBROV	NORDIJSKA BOGINJA MORJA	TRŠE DLAKE SIMFONIJA RIMSKEGA - KORSAKOVA				
NEKDANJA KNEŽEVINA V HIMALAJI	1					SLOVENSKA IGRALKA (INTI)			KRAJ NA OTOKU PAŠMANU				
KRAJI MED SEVERNIM IN JUŽNIM POVRATNIKOM			15			ODTOČNI JAREK SOBNA RASTLINA, ŠKRNICELJ			REKET				
VRSTA TROBILA, KORNET				VIOLINA					ATEK, OČKA				
UMBERTO MOBILE			FR. ŠANSON-JERKA (EDITH)						BLAGAJNA				
VSAKOLETNA KOLESARSKA DIRKA PO ITALIJI			RENIJ										
ANGLŠKA PLOŠČINSKA MERA	10				UMETNIK NAGRAJEN Z NAVIŠJIM PRIZNANJEM				POGLED, VIDIK	VINKO HAFNER			
					SLOVENSKA POPOVKARICA (MAJDA)								
									PRAVNI AKT, UREDBA				
									NAVLAKA				
												8	
SLOVAR EK: SIKIM: nekdanja kneževina v Himalaji, ANTAR: simfonija Rimskega- Korsakova, EKLEKTIK: povezovalc sistemov, EDEM: vodena bula, KOMISAR: politični voditelj, VIRILIST: član predstaviškega telesa, ODLOK: pravni akt, INKARNACIJA: utelešenje boga											GORENJSKI GLAS JESENIŠKE NOVICE 6 / 2020 PP. 124, 4001 KRANJ		

ZANIMIVOSTI

Najboljši Jelkini recepti

Za dni, ko smo doma in imamo več časa tudi za kuhanje in peko, smo izbrali nekaj odličnih receptov naše sodelavke Jelke Koselj.

JELKA KOSELJ

Riževe kroglice

Za osnovo potrebujemo: 30–40 dag riža, 3 žlice naribanega parmezana, 3 jajca, 1 žlico paradižnikove mezge, sol, poper in žličko kurkume.

Za nadev pa: 10 dag kuhane šunke ali kuhane govedine iz juhe, zrezkov, golaža ali pečenke, 3 trikotnike topljenega sira, 1–2 žlici paradižnikove mezge, nekaj lističev sveže bazilike ali origano, sol in poper. Za pripravo pa še bele drobtine in olje za cvrenje.

Priprava: Riž skuhamo v slanem kropu, a ne preveč, da ni razkuhan. Šunko ali drugo meso narežemo na kockice (4 mm). Sir v trikotnikih pretlačimo. Sestavine za osnovo zmešamo in posebej tudi sestavine za nadev. Solimo in popramo po okusu. Iz ohlajene mase najprej z mokrimi rokami oblikujemo kroglice za nadev premera 2 cm. Nato posujemo po mizi malo drobtin. Sedaj oblikujemo z rokami še kroglice iz riževe osnove in jih malo sploščimo, lahko z mokrimi rokami ali s pomočjo drobtin. Z riževno osnovo obvijemo kroglice iz mesne osnove. Sedaj imajo kroglice premer 4–5 cm. Kroglice povaljamo še v drobtinah. Pripravimo olje za cvrenje, ki naj v ponvi sega od 2,5 do 3 centimetre visoko. Kroglice ocvremo najprej na eni strani (4 minute) nato pa še na drugi strani oziroma tako, da so enakomerno ocvrte. Maščobo popivnemo na papirnati brisači. Na osebo ponudimo dve ali tri kroglice s prilogami.

Ocvrte miške iz kvašenega testa

Potrebujemo: 50 dag bele moke (ali mešanice pol pirine polnozrnatne moke in pol bele ali pa pol ajdove in pol bele moke), 3 dag kvasa, 2 jajci, ščepec soli, približno 3 dl mleka, 5 dag masla, 6 dag sladkorja, 2 žlici ruma ali žganja, 1 limonin sladkor, pest rozin ali suhih brusnic (po želji), sladkor v prahu z vaniljevim sladkorjem za posip in sončnično olje za cvrenje.

Priprava: Moko presejemo in damo v skledo. V 1 dl mleka nadrobimo kvas, mu dodamo ščepec sladkorja in malo moke. Postavimo na toplo, da vzhaja. 1 dl mleka pogrejemo in v njem raztopimo maslo, dodamo sol, oba sladkorja in jajci. Vse dobro zmešamo, lahko tudi z mešalnikom. V moko, ki je v skledi, damo vzhajan kvasec in nato jajčno zmes, rum in preostale sestavine. Zamesimo testo še s preostalim mlekem. Testo mora

biti bolj mehko od kvašenega testa za potice. Testo v skledi pokrijemo in postavimo v topel prostor. Ko testo enkrat naraste, ga potlačimo in pustimo, da še enkrat vzhaja. Olje segrejemo, vendar manj kot za krofe. Z žlico zajemamo testo in ga dajemo v vroče olje. Miške ocvremo zlato rumeno. Ocvrte popivnemo na papirnati brisači. Pred uporabo jih potresemo s sladkorjem v prahu z vaniljo. Ohlajene pa je možno tudi popisati s stopljeno čokolado. Jedilno čokolado z maslom stopimo nad soparo, zmes damo v plastično vrečko, ki ji malo odrežemo vogal in s pritiskanjem na vrečko pišemo križemkrazem po miškah.

Češpljevi cmoki s skuto in z zdrobom

Potrebujemo: 50 dag odcejene skute, 20 dag pšeničnega zdroba, 2 jajci, 8 dag zmehčane masla, 20 dag ostre moke, sol, približno 20 češplj (lahko vloženih iz kozarca ali zamrznjenih), prepražene drobtine na maslu, rjavi trsni sladkor ali sladkor v prahu za posip in mlet cimet.

Priprava: Skuto, zdrob, maslo, jajci in sol zmešamo in pustimo počivati vsaj 2 uri ali čez noč. Testo razvaljamo za prst debelo in zrežemo na pravokotnike. V vsakega zavijemo po eno češpljo. Češpljo lahko tudi razkoščičimo in koščico zamenjamo s pol kocke sladkorja. Oblikujemo cmoke in jih kuhamo v slanem kropu 10 minut. Če pa delamo cmoke iz zamrznjenih češplj, pa je čas kuhanja nekoliko daljši. Kuhane cmoke odcedimo in takoj ponudimo tako, da jih posujemo s prepraženimi drobtinami. Zraven ponudimo sladkor za posip in mlet cimet. Lahko pa ponudimo nezabeljene cmoke in jih polijemo s tekočim ali pogretim medom, oblijemo z marmelado ali džemom. Poleg sladkih cmokov ponudimo kompot.

Korzni kruh s krompirjem

Potrebujemo: 30 dag koruzne moke, 70 dag posebne bele moke tip 400, 30 dag krompirja, 1 liter vode, 2 žlički soli (10 g), za oreh masla, 1 žličko mletega janeža, 1 žličko sladkorja, 4 dag kvasa, jajce z mlekom za premaz, ostro moko za izgotovitev (cca 10 dag) in 2 podolžna kvadratista pekača za peko.

Priprava: Pripravimo kvasec. V nekaj žlic vode nadrobimo kvas, dodamo malo sladkorja in ščepec moke. To postavimo za 10 minut

na toplo. Krompir olupimo, na debelo narežemo in skuhamo v enem litru vode z dodano soljo. Skuhan krompir pretlačimo kar v kropu in v zmes vmešamo še koruzno moko, da jo poparimo. Nato vmešamo maslo, janež in sladkor. Ko se koruzna zmes malo ohladi, vmešamo še posebno belo moko in pripravljeno kvasec. Z rokami in s pomočjo ostre moke zgnemo na mizi gosto testo in ga damo v skledo vzhajati. Skledo s testom postavimo v topel prostor. Ko se volumen testa poveča še za enkrat, pregnetemo kar v skledi testo in ga pustimo spet vzhajati, a ne toliko časa kot prvič. Nato damo testo na mizo, razdelimo v dve polovici, vsako pregnetemo in naredimo dve štruci, ki jih damo v dva podolžna pekača, obložena s papirjem za peko. Štruci premažemo z mlekom in po vrhu napravimo zareze. Štruci naj na toplem vzhajata približno 20 minut. Kruh pečemo približno 1 uro (najprej pri 200 °C približno 20 minut, nato pa še do konca peke pri 180 °C). Najboljši je še topel kruh, ko ga postrežemo.

Francoske zvezdice z lešniki

Potrebujemo (za približno 70 zvezdic): 20 dag maščobe (masla ali margarine ali vsakega pol), 20 dag sladkorja v prahu, 20 dag lešnikov, 1 žličko mletega cimeta, 2 rumenjaka, 35 dag gladke pšenične bele moke in jajce za premaz. Glazura: 20 dag sladkorja v prahu, 1 žlico beljaka, sok ene limone in nekaj sesekljanih lešnikov za okras. Potrebujemo še dva modelčka zvezdic, večjega in manjšega, ter ostro moko za valjanje.

Priprava: Lešnike prepražimo v ponvi brez maščobe toliko, da zadišijo. Damo jih na krpo in pomanemo, da se skorjica odluščijo; 15 dag praljenih lešnikov zmeljemo, 5 dag pa sesekljamo. Maščobo in sladkor penasto zmešamo, dodamo rumenjaka, lešnike in cimet. Nazadnje hitro pregnetemo v testo, ga pokrijemo in pustimo na hladnem 30 minut. Testo razvaljamo štiri milimetre debelo in izrežemo enako število manjših in večjih zvezdic. Samo manjše zvezdice premažemo z razvrkljanim jajcem in potresemo s sesekljanimi lešniki. Zvezdice damo na pekač, pogrnjen s papirjem za peko, in pečemo pri 180 °C približno 12 minut.

Sestavine za glazuro dobro zmešamo. Z njo premaže-

mo večje zvezdice, nanje položimo manjše zvezdice in jih rahlo stisnemo.

Čokoladni rogljički

Potrebujemo: 0,5 kg bele moke, 25 dag masla, 25 dag sladkorja, 2 jajci, 10 dag mlete čokolade, 1 žlico kakava, pol pecilnega praška (6 g), 1 vaniljev sladkor in ščepec soli; za okrasitev pa: 5 dag jedilne ali temne čokolade, 5 dag bele čokolade, za dva oreha masla ali margarine, kokosovo moko, čokoladne in barvaste mrvce, grobo zmleta sezamova semena.

Priprava: Maslo sobne temperature najprej penasto zmešamo s sladkorjem, nato vmešamo jajca, sol, mleto čokolado in kakav. Ko zmes z mešanjem malo naraste, vmešamo še moko s pecilnim praškom. Zamesimo testo in ga pustimo počivati na hladnem vsaj dve uri ali čez noč. Nato testo oblikujemo v valje, jih razrežemo z nožem na enako velike koščke, iz koščkov pa z rokami oblikujemo rogljičke. Rogljičke damo na pekač, pogrnjen s papirjem za peko. Pečemo jih približno 20 minut pri 175 °C. Ohlajene rogljičke okrasimo tako, da jih malo pomočimo v stopljeno temno ali belo čokolado in posujemo s kokosovo moko, mrvicami ali semeni. Stopljeni čokoladi, vsako posebej, stopimo z maslom v vroči vodni kope-li.

Polpete s kuhanimi stročnicami (fižolom, čičerko, lečo)

Potrebujemo: 0,5 kg kuhane fižole (ali čičerke ali leče), 6 žlic olja, 1 čebulo, 6 strokov česna, 4 žlice drobtin, 2 jajci, malo mleka, 2 žlici naribanega trdega sira, 8 rezin sira, sol, poper, majaron ali timijan, šetraj, moko ali drobtine. Priprava: Čebulo in česen sesekljamo. V ponvi na dveh žlicah olja prepražimo čebulo in dodamo česen – toliko, da zadiši. Dodamo kuhan in odcejen fižol ali druge stročnice in ga pretlačimo. Dodamo drobtine, malo mleka, jajci, nariban sir in začimbe (suhe ali sveže in sesekljane). Z mokrimi rokami oblikujemo osem polpet. Pekač s štirimi žlicami olja postavimo v pečico in olje dobro segrejemo. Nato v pekač položimo polpete, ki jih pred tem povaljamo v moki ali drobtinah. Polpete zlato rumeno zapečemo na obeh straneh. Preden jih ponudimo, položimo na vsako polpeto rezino sira in pekač damo za krajši čas v pečico, le toliko, da se sir razpusti. Zraven ponudimo mesne

Jelka Koselj

jedi, pireje, solate ali jedi iz kislega zelja. Stročnice čez noč namakamo, nato jih skuhamo z dodatki: lovorjevim listom, vejico šetraja, nekaj stroki česna za boljši okus in proti napenjanju.

Pica s kranjsko klobaso

Za testo potrebujemo: 45–50 dag bele ali pirine gladke moke, 3 dag svežega kvasa ali 1 zavitek suhega kvasa, 1 žličko sladkorja, pol žličke soli, pol dl oljčnega olja, 2–3 dl mlačne vode.

Za namaz: 2 kranjski klobasi ali klobasi za kuhanje (skupaj 40 dag), paradižnikove pelate iz pločevinke (40 dag) ali 4 sveže paradižnike, 5–10 dag sesekljane česna, 3 žlice oljčnega olja, kozarec šampinjonov v slanici (28 dag), 4 žlice sesekljane peteršilja ali 2 žlici posušenega poper, 20 dag ribanega sira, malo kaper in oliv ter mast za pekač. Po želji pa še 2–4 jajca, 1 debelejšo čebulo in maščobo za jajca.

Priprava testa: Iz svežega kvasa pripravimo kvasec tako, da kvas nadrobimo v posodo, dodamo nekaj žlic mlačne vode, ščepec sladkorja in moko. Posodo postavimo na toplo za 20 minut, da kvas vzhaja. Če imamo suhi kvas, ga namočimo v nekaj žlic tople vode. Moki v skledi naredimo jamico, vanjo vlijemo kvasec in toplo vodo, ob robu pa sol in olivno olje. Zamesimo gladko testo. Posodo pokrijemo in jo postavimo v topel prostor za 20–30 minut, da testo vzhaja in se podvoji.

Namaz: Klobasi skuhamo tako, da v vreli vodi počasi vrejo (največ 10 minut). Ohlajeni klobasi zrežemo na kolobarje. Če imamo sveže paradižnike, jih za trenutek potopimo v vrelo vodo, da jim lahko odstranimo kožo, nato jih zrežemo na koščke. Šampinjone odcedimo. Na oljčnem olju prepražimo najprej česen, da postekleni, dodamo šampinjone, jih nekoliko popražimo in dodamo še peteršilj in malo popra, premešamo in odstavimo z ognja. Pekač namastimo z mastjo.

Izdelava pice: Vzhajano testo na mizi še malo pregnetemo. Razvaljamo ga v velikosti pekača in damo na pekač. Testo najprej namažemo z malo olja. Na testo razporedimo paradižnik, nanj posujemo šampinjone s česnom in peteršiljem ter

kapre. V to zmes položimo kolobarje klobase. Čez vse posujemo sir in olive. Pico damo v malo toplo pečico za četrte ure, da nekoliko vzhaja. Nato jo spečemo v ogreti pečici pri 200 °C približno 25 minut.

Medtem v ponvi na maščobi ocvremo jajca na oko, vsako jajce v večjem kolobarju čebule, jih malo posolimo in popramo. Jajca damo na pico tik pred serviranjem, vmes pa položimo po picci preostale manjše kolobarčke ocvrte čebule.

Pariška čebulna juha

Za štiri osebe potrebujemo: 0,5 kg čebule, glavico česna, 5 dag masla ali olja, 1 žlico moko, liter in pol jušne osnove (iz kocke), zmlet črn poper, sol, malo muškarnega oreška, 10 dag ementalca, 5 dag naribanega parmezana in tanke rezine kruha iz pol francoske štruce.

Priprava: Čebulo in česen sesekljamo. Na maslu posteklenimo najprej čebulo, nato pa še dodamo česen. Potresemo z moko, popražimo 1 minuto in zalijemo z juho. Počasi kuhamo 20 minut, solimo, popramo in dodamo še muškarni orešek. Ementalski sir naribamo in zmešamo z naribanim parmezanom. Kruhove rezine pod žarom zlato rumeno opečemo na obeh straneh. Polovico sirov razdelimo v štiri skodelice ali na krožnike, vanje zložimo po tri koščke opečenega kruha in potresemo z ostankom sira. Od strani prilijemo juho. Krožnike postavimo pod žar, da se sir zgoraj razpusti.

Čokoladni liker

Potrebujemo: 5 dl domačega žganja, rumov ekstrakt, 5 dl mleka, 1 čokoladni puding, 30 dag sladkorja, 2 dl vode in 5 dag kakava v prahu.

Priprava: Skuhamo puding. V mleko damo pol sladkorja in zavremo. V 2 dl hladne vode vmešamo pudingov prah, kakav in preostalo polovico sladkorja, in ko mleko zavre, vmešamo to zmes. Puding vremo 3 minute, da se zgosti. Napravimo še domači rum, in sicer tako, da v žganje vmešamo nekaj kapljic rumovega ekstrakta. Rum vlijemo v puding in vse vremo še 3 minute. Ohlajen liker nalijemo v kozarce za vlaganje. Liker ponudimo v kozarčkih, priložimo žličko, ker je liker kremast.

Obletnica padca meteorita

Devetega aprila bomo obeležili enajsto obletnico padca meteorita na Mežaklo. V društvu Meteorita bodo organizirali pohod do mesta padca meteorita, datum pa bodo sporočili naknadno.

URŠA PETERNEL

Devetega aprila 2009 je na Mežaklo padel meteorit, ki je dobil ime Jesenice. Ob obletnici Društvo za promocijo znanosti in fantastike Meteorita pripravlja tretji voden pohod Po poti meteorita Jesenice, ki je bil prvotno

predviden za 5. april, a so ga zaradi trenutne situacije predstavili; datum bodo sporočili naknadno, predvidoma pa bo v začetku poletja. Cilj pohoda bo Planski vrh, kamor je padel in kjer bil odkrit največji kos meteorita. Spomnimo, 9. aprila 2009 ob treh zjutraj je prebivalce

na avstrijskem Koroškem in v Gornjesavski dolini predramilo strašljivo bobnenje. Gasilci, ki so ob tej zgodnji uri zaradi gozdnega požara dežurali nad Jesenicami, so na nebu opazili svetlo sled, ki se je pojavila nad Karavankami in se izgubila za Mežaklo. Približno 300 kg

težak meteoroid je s hitrostjo 15 km/s vstopil v atmosfero, med štirisekundno svetlo potjo skozi ozračje pa je razpadel na več manjših fragmentov.

Najditelji so do danes na treh različnih lokacijah našli skupno za 3,61 kilograma kosov. Več kosov, med njimi

Meteorit Jesenice je šele drugi meteorit, ki je padel na ozemlje Slovenije. Prvi je bil meteorit Avče. Dva kosa meteorita Jesenice sta bila že nekajkrat na ogled tudi na Jesenicah.

Ob lanski deseti obletnici padca meteorita je potekal drugi pohod Po poti meteorita od Kočne do vrha Planskega vrha. V slabem vremenu se je pohoda udeležilo devetnajst pohodnikov, med njimi pa sta bila tudi prva najditelja dela meteorita Bojana Krajnc in Jožef Pretnar.

največji tehta 996,8 grama, sta našla Jožef Pretnar in Bojana Kranjc. Največji kos hrani Prirodoslovni muzej Slovenije. Drugi kos sta našla Ralph Sporn in Martin Neuhofer in ga ne hranimo v Sloveniji. Tretji kos pa je našel Danijel Repe.

»Po izračunih astrofizikov, ki so izračunali orbito in pot meteorita skozi atmosfero, se na Mežakli skriva

še najmanj trikrat toliko meteoritov. Težava je le v tem, da jih bo zelo težko najti, saj gre za zelo majhne koščke, ki so skriti pod listjem, v zemlji. Verjetno se skrivajo v težje dostopnem delu, pod pečinami,« je ob lanski deseti obletnici padca povedal geolog Bojan Ambrožič, ki je diplomiral in magistriral iz meteorita Jesenice.

Koncerti s kavča

Vsak ponedeljek, sredo in petek zvečer z domačih kavčev v živo nastopajo znani slovenski glasbeniki. Med njimi bo tudi Jeseničanka Nina Bauman.

URŠA PETERNEL

Na pobudo Turizma Kranjska Gora so se začeli večeri, poimenovani Koncerti s kavča. "Če smo se po navadi na dober koncert odpravili od doma, se bomo tokrat doma odpravili na kavč," so zapisali organizatorji, Agencija AVI. Vsak ponedeljek, sredo in petek zvečer so ob 20.15 na sporedu unikatni koncerti odličnih slovenskih glasbenikov in glasbenic, ki s svojega doma v živo prinašajo drugačne, a toliko bolj posebne koncerte.

Prenos vseh koncertov poteka na Facebook strani Kon-

Prenosi koncertov potekajo vsak ponedeljek, sredo in petek ob 20.15.

certi s kavča, na spletni strani 24ur.com in televizijem programu ATM TV Kranjska Gora, ki ga lahko spremlja večina slovenskih gospodinjev. Nastopajo odlični domači glasbeniki in glasbenice: Maja Keuc, Omar Naber, Jana Šušteršič, Tomi Meglič, Nipke, Nina Bauman (Panda), Ditka, Denis Porčič - Chorchyp ter številni drugi

Serijo Koncerti s kavča je odprl kranjskogorski kitarist, pevec in aranžer Anže Gregorič - Anzhe.

znani obrazi iz sveta glasbe. Prejšnji petek je serijo odprl Anže Gregorič - Anzhe, domačin iz Kranjske Gore, v ponedeljek mu je sledil Denis Porčič - Chorchyp, v sredo pa Ditka. Danes zvečer bo koncert s kavča pripravila Maja Keuc - Amaya, spored ostalih koncertov pa bo objavljen na Facebook strani.

Jeseničanka Nina Bauman je pevka pri skupini Panda.

Nižji računi za elektriko

Po ocenah bo skupni mesečni prihranek na računu za električno energijo za povprečno gospodinjstvo znašal okrog sedemindvajset odstotkov.

URŠA PETERNEL

Vlada je v okviru ukrepov za blaženje posledic širjenja koronavirusa izdala Odlok o začasnem neplačevanju prispevkov za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soprodukciji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije za male poslovne odjemalce in gospodinjstve. Za obdobje od 1. marca do 31. maja 2020 gospodinjstvi in mali poslovni odjemalci

V torek so se znižale tudi cene goriv. Liter 95-oktanskega bencina stane 1,029 evra, dizelskega goriva pa 1,017 evra. Petdesetlitrski rezervoar bencina je tako cenejši za kar 8,8 evra.

električne energije ne bodo plačevali prispevkov za proizvodnjo iz obnovljivih virov energije.

Hkrati je Agencija za energijo z izrednim ukrepom uveljavila spremembo tarifnih postavk za obračun omrežnine. V zgoraj omenjenem času se gospodinj-

skim in malim poslovnim odjemalcem ne bo obračunala tarifna postavka za obračunsko moč.

Po ocenah bo zaradi obeh ukrepov skupni mesečni prihranek na računu za električno energijo za povprečno gospodinjstvo znašal okrog 27 odstotkov.

Malo za šalo ...

URŠA PETERNEL

Z začetkom epidemije koronavirusa so številni ljudje po svetu začeli kopiciti zaloge toaletnega papirja. Nemška spletna stran Blitzrechner.de pa je oblikovala kalkulator, s katerim lahko ljudje izračunajo, za koliko časa zadostuje njihova zaloga. Vnesti morajo podatke,

Izračun pokaže, da deset rolic toaletnega papirja pri običajni uporabi papirja trikrat na dan zadostuje za 53 dni.

koliko rol papirja imajo na zalogi in kako pogosto gredo na stranišče, lahko pa tudi vnesejo podatke o tem, koliko lističev papirja uporabijo naenkrat. Enostavni izračun pokaže, da

deset rol toaletnega papirja pri običajni uporabi papirja trikrat na dan zadostuje za 53 dni. To torej pomeni, da je kopicenje toaletnega papirja povsem nepotrebno ...